

ITALIE 1962

1505
TŘÍTYDENNÍ CESTA NAPŘÍČ ITALIÍ,
OD TARVISIO DO NEAPOLU, OD BO-
HATÉHO PRŮMYSLOVÉHO SEVERU
DO BÍDY JIHU, TO JSOU ZÁŽITKY A
DOJMY, KTERÉ LZE SESBÍRAT A ROZ-
TŘÍDIT JEN VELMI NESNADNO.

Třetí den cesty — první opravdovský hlt Itálie. Vjezd čtvrtkilometrovým mostem do Benátek. Od prvé chvíle si připadáme jako statisté na scéně velkého divadla s bohatými středo- věkými dekoracemi. Obyčejní lidé tu vystupují jako herci v nepřetržité hrané hře, která se nazývá „Život je obchod“.

Obchoduji všichni, všude a se vším. Černovlasý prodavač chce s naprostým klidem za jeden citrón nejdřív 70 lir a za chvíli bez nejmenší námítky dá ten citrón za 5 litr.

Náměstí svatého Marka. Kolem dokola sedí jeden vedle druhého na malých stoličkách Italové a prodávají zrní pro holuby. Náměstí je plněno davem turistů, který mluví vsemi možnými jazyky. Turisté se fotografují mezi holuby, s holuby; s holuby jako pozadím atd. No prosím, jaký dojem udělá snímek s ptáky na hlavě a na ramenou. Ovšem, to se musí člověk posypat zrním. A zrní se koupí hned na místě.

Před dožecím palácem smavý prodavač barvých fotografií s kříkem a s pomocí rukou přesvědčuje, že na prohlídku paláce je škoda času. Od něho si můžeme přece koupit za pouhých 1000 lir krásné fotografie sálů, soch, stropů a interiérů a zůstanou nám už navždy.

(Dokončení na str. 8)

ŽIVOT

KULTURNĚ – SOCIÁLNÍ ČASOPIS

STYCZEŃ – JANUÁR – LEDEN Nr 1 cena 1 zł

NÁŠ KOMENTÁR

Opäť uplynul rok... Prednesli sme silvestrovské prípravy za úspech toho čo nás očakáva. Pocit že budúcnosť je dôležitejšia ako minulost vždy sprevádza ľudí. Voľkedy toto využívali vykladačky karát a cigánky, vyvolávajúc nádej alebo strach. Dnes budúcnosť predpovedajú tiež vedci. Používajú k tomu komplikované prístroje — napríklad elektronový mozog. Aj my skúsmo sa zabaviť vo veštene. Ale k tomu, aby samozrejmé približne povedať čo bude, je treba si pripomenuť to čo bolo.

Najdôležitejšou udalosťou bolo to, čo sa odohralo v oblasti Karibského mora. Po prvýkrát od skončenia II. svetovej vojny svet bol na pokraji vojny. A len sila a rozum Sovietskeho svazu prekazili hrozné následky. V konečnom výsledku Spojené štaty zrušili blokádu Kuby. Oznámili, že nedopustia agresiu voči tejto krajine. SSSR odviedol z Kuby raketové zbrane a lietadlá Il - 28. Tieto vzájomné ústupky dosiahnuté cestou rokovania v ozvudu vzájomného rešpektovania záujmov — to nie je nič iné ako práve praktické realizovanie idey mierového spolunažívania. Tej idey, ktorú hľasajú socialistické štaty. Hovoril o tom N. S. Chruščov v referáte o aktuálnej medzinárodnej situácii, prednesenom na zasadnutí Najvyššieho sovieta SSSR, ktorý zasadal začiatkom decembra.

„Máme perspektívy, máme istotu v konečné výfazstvo našich idej. Toto výfazstvo nehtadáme na bojiskách, ale na cestách mierového budovania a súťaženia s kapitalizmom. Zavrhujeme nielen súčasnú termonukleárnu vojnú, ale vôbec všetky vojny medzi štátmi s výnimkou spravidlivej oslobodzovacej vojny a vojny obrannej, ktorú je nútensý viesť ľud vystavený agresii.“

Urobime však všetko, aby sme vojnovej zrážke vyhli, aby sme ju vôbec zo života spoločnosti vylúčili.

V záujme zachovania mieru, zachovania veľkých možností socialismu sme ochotní pristupovať a pristupujeme na rozumné politické kompromisy, bez toho, že by sme sa pri tom zriekali zásad marxisticko-leninského učenia.“

Máme praktický a teoretický vyslovený ďalší smer do najbližšej budúcnosti v obore likvidácie rozporov vo svete.

Likvidácia kolonializmu — je druhým základným momentom minulého roka. V Afrike v poradí 33 štát získal nezávislosť. Uganda. Nezávislosť získal tiež doteraz britský ostrov — Trinidad. Ďalej Samoa, Jamajka, republika Kwanda a kráľovstvo Burundi. Taktiež Západný Irian bol odovzdaný Indonézii.

8. októbra, ako 109 členský štát bolo prijaté do OSN Alžírsko. Lebo rok 1962 priniesol ukončenie sedem a vlastne sedemnásťročnej vojny alžírského národa za slobodu a nezávislosť. Francúzska vláda a jej koloniálna armáda utržili porážku. A to nie na bitemom poli. Ale voči pevnnej postave alžírského národa. Napriek militarnej presile Francúzska ničivá vojna bola ukončená tiež cestou mierových rokovania. Alžírsko získalo nezávislosť. Ten-to proces bude prebiehať stále až ku konečnému vyriešeniu tejto hanby XX. storočia, ktorou je kolonializmus.

Aj v kozmickom priestore mali sme minulý rok veľké senzacie. Senzáciou číslo 1 bol v auguste skupinový let sovietskych kozmonautov mjr. Andriana Nikolajeva a pplk. Pavla Popoviča. Na obežnej dráhe okolo zeme objavil sa aj prvý Američan John Glenn, neskôr druhý Američan Scott Carpenter a konečne tretí Walter Schirra — ako siedmy kozmonaut na svete.

Vystrelená v novembri medziplanetárna stanica dospela do blízkosti Marsa a americká strela Mariner do blízkosti Venuše. Americká telekomunikačná družica Telstar umožnila prenos prvých televíznych programov, telefonických spojení a fotografií medzi Európu a USA. V kozmickom priestore je také preplnenie, že dokonca nevymenúvame všetky dosiahnutia. V celej tejto záležitosti je predsa jeden nepríjemný škripot. Sú to americké vodíkové explózie v kozmickom priestore. Tieto výbuchy majú trvalé zlé následky. Už dnes je zistené, že poškodili vysielacie zariadenia družíc. A predsa nebezpečný umelý radiačný pás okolo zeme udrží sa veľa, veľa rokov. Dúfajme preto, že dôležitým vkladom roku 1962 do rozvoja vedy a upevnenia mieru je schválenie OSN sovietsko-americkej rezolúcie o spolupráci v obore kozmických výskumov.

Roku 1963 očakávajú nás určite ďalšie mierové kozmické senzacie.

Ako vieme v Ríme zasedal II. vatikánsky koncil, ktorého sa zúčastnili biskupi z celého sveta o.i. 25 polských biskupov s kardinálom Wyszyńskim. Je to dvadsaťtřídruhý koncil v priebehu dva tisíc rokov počítajúcich dejín kresťanstva a len tretí behom posledných 500 rokov. (Podrobnejšie napišeme o tom vo februárovom čísle „ŽIVOTA“). Je hodno spomenúť, že tvárou v tvári zmenám, ktoré majú miesto na svete aj katolická cirkev preukazuje snahu prispôsobenia sa novej skutočnosti.

Ako vidíme, rok 1962 bol priaznivý pre nás svet. Priaznivý preto, že vo veľkej mieri splnil najväčšiu túžbu ľudstva — úsilie po mieri. Dúfajme preto, že aj tento rok prinesie so sebou udalosti — ktoré nadalej budú upevňovať — mier na zemi.

**VEL' A ŠTASTIA
A ÚSPECHOV
V NOVOM ROKU
VŠETKÝM NAŠIM
ČITATEĽOM,
ČLENOM SPOLOČNOSTI
A ICH RODINÁM**

praje

Redakcia "ŽIVOT"

NA PRAHU ROKU 1963

Z NOVOROCNÉHO TOASTU WŁADYŚLAWA GOMUŁKU

„Vstupujeme do nového roka bohatší o skúsenosti minulého roka a tie dobra, ktoré sme vytvorili prácou našich svalov a mozgov, vstupujeme plní viery, dôvery a presvedčenia, že bude to priaznivý rok pre realizáciu našich túžob a snah, že prinesie nám, poľskému národu nové úspechy a výrazstva na fronte výstavby socializmu, že upevní síly celého veľkého spoločenstva socialistických štátov, že upevni mier na svete.“

Z ROZHĽASOVÉHO PREJAVU ALEXANDRA ZAWADZKÉHO

„Obraciame sa dnes s výrazmi vrelého uznania a vdaky na všetkých pracujúcich fyzických a duševných, ktorí sa pričinili k tým krásnym výsledkom vytvárajúcim socialistickú cestu rozvoja Poľska.“

Všetko čo sme dosiahli, má už teraz obrovský význam pre nás národ. Efekty tohto úsilia budú ešte väčšie zajtra, keď závody, ktoré sú vo výstavbe, začnu pracovať, keď začnú prinášať zisky rastúce náklady štátu na polnohospodárstvo, keď nové úspechy vedy a techniky budú správnejšie zavádzané vo výrobe, keď do tvorivej práce zapoja sa nové zástupy absolentov našich škôl a vysokých škôl.“

Z DOMOVĀ A CUDZINY

• NA POZVANIE I. tajomníka KC PZPR Władysława Gomułku a predsedu Rady ministrov Józefa Cyrankiewicza — I. tajomník KC KPZR, predsedu Rady ministrov SSSR, N. S. Chruščova ako aj člena Prezidia KC KPZR, prvého tajomníka KC Komunistickej strany Ukrajiny N. Podgorného, zdŕžali sa niekoľko dní v Poľsku — cestou na VI. Sjazd Nemeckej socialistickej strany (SED).

• 13. t.m., vycestovala do Berlina delegácia PZPR na VI. Sjazd SED. Vedúcom delegácie bol I. tajomník KC PZPR W. Gomułka.

• KAŽDE 2 MINÚTY nová ťažnička schádza z výrobného pásu továrne, ktorá vyrába sovietske ťažničky „Saratov“ známe a vysoko hodnotené aj v Poľsku.

• „VOLGA“ NA ANGLICKÝCH CESTÁCH. Populárne osobné autá, ktoré vyrába továreň GAZ v Gorkom poznajú už skoro vo všetkých zákutiacach sveta.

• V IRAKU A SÝRII boli v poslednom čase podpísané dohody o bezprostrednom leteckom spojení medzi SSSR a týmto štátmi. Súčasne SSSR má letecké spojenie s 31 štátmi.

• PRVÝKRÁT PO VOJNE v mexickom prístave Vera Cruz zavala bieločervená morská viajka.

Pristala tunajšia poľská záceľná loď „Baityk“.

• LODE 35 ŠTÁTOV prišli roku 1962 v prístavoch Gdanska a Gdyne. Medzi 5,5 tisíci lodí, boli lode patriace armatorom európskym, obidvoch Amerik, Ázie a stále častejšie mladých afrických štátov.

• 1.443 OSOBNÝCH AUTOMOBILOV „Warszawa“, 300 dodávok, 300 „Zuk“, 150 polonákladných „Nysa“, 50

automobilov „Nysa-Tovos“ ako aj 22 mikrobusov tej istej firmy — celkovo 2.265 automobilov predá Poľsko Maďarsku roku 1963.

• TRI NAJVACÍSIE LODENICE v Gdansku. Gdyňa a Stetinie vyrábili celkové roku 1962, 25 lodí pre sovietskych odberateľov ako aj 10 lodí pre iných zahraničných odberateľov ako Čína, Indonézia a Francúzsko o celkovej tonáži 200 tisíc DWT.

• V NIEKOĽKÝCH OBČAČIA zielonogórského vojvodstva jestvujú spoločenské spoločnosti, ktorých účelom je šírenie vedy a kultúry vo svojom prostredí.

Dedinské kultúrne spoločnosti zorganizovali už veľmi stretnutí zo spisovateľmi, publicistami a vedcami.

• PREZIDIUM MRN V KOSZALINIE prijalo do užívania novú budovu radnice. Táto budova ukončuje proces znovuústavby zničeného počas vojny stredu mesta v Košzaline.

• BEHOM 13 HODÍN A 20 MINÚT preleteľo sovietske lietadlo Tu-114 11 tisíc km z Moskvy do Havany bez medzipristátia, zahájujúc týmto pravidelnú leteckú dopravu medzi oboma hl. mestami.

Lietadlo malo na palube 38 cestujúcich a 16 členov posádky.

• 7. a 8. JANUÁRA T.R. námestník Rady ministrov PRL P. Jaroszewicz prešiel v Prahe rozhovory s predstaviteľmi vrády ČSSR inž. O. Simúnkom a inž. L. Jankovcovou o aktuálnych problémoch hospodárskej spolupráce medzi obidvochmi štátmi.

• SOVIETSKY BÁSNIK E. Jevtušenko s manželkou navštívil Západné Nemecko na pozvanie hamburského vydavateľa dr. Gersta Buceriusa.

• 26.ROČNEJ OBYVATEĽKE obce Szafranki v bielostockom vojvodstve — Barbore Rafajlovskej — narodila sa dňa 6 t.m. trojčata, 2 dievčatká a 1 chlapec.

• ROK 1963 bude rokom ďalšieho rozvoja kultúrnych stykov medzi Sovietskym sväzom a inými štátmi. Tisíce sovietskych vedcov a umelcov navštívili viac ako 100 štátov.

• POKUSNÉ VRTY už 6 mesiacov prevádzkané v oblasti Magrif (Turecko) boli korunované úspechom. V hríbke 1.700 m boli objavené bohaté naftové ložiská.

• AMERICKÁ TELEKOMUNIKÁCNA DRUŽICA Telstar po 43 dňoch mlčania opäť začala reagovať na signály zo Zeme. Taktiež družica Relay, ktorá zmlknla ihneď po vystrelení „ožila“.

• NOVÝ SOLENÝ REVÍR vznikol v Poľsku nedaleko Inowrocławia, kde geológovia objavili najbohatšie ložiská soli v Európe.

• 9. JANUÁRA T.R. vyplukol požiar v Empire State Building v New Yorku, najvyššom mrakodrage na svete, v ktorom sa nachádzala 900 úradných miestnosti a pracuje 60.000 ľudí. Príčinou požiaru bolo krátke spojenie.

• ZA PRÍTOMNOSTI prezidenta Kennedyho a francúzského ministra kultúry André Malraux, skoro celého Kongresu a diplomatického súboru, konať sa dňa 9. januára t.r. v Národnej galérii v Washingtone slávnosť vypožičania Spojeným štátom slávného obrazu Leonarda da Vinci — Mona Lisa.

• V LONDÝNE bolo oficiálne oznamené, že v dňoch 1. a 3. februára t.r. ministerský predsed a Macmillan navštívili Rím za účelom prevedenia rozhovorov s min. predsedom Taliana Fanfanom.

• V MARTINOVE v Bulharsku započal výrobu veľkého metalurgického kombinátu Christo Michajlova.

• POVODEŇ, ktorá mala miesto v Maroku začiatkom januára t.r. bola najtragičnejšou katastrofou tohto druhu od r. 1927.

• 9. T.M. BOLO VO VARSAVE ukončené dvojdňové plenárum UV Ligy žien venované záležitosťiam rozvoja osvety a kultúry medzi ženami.

• 9. JANUÁRA prezident Nasser v prejave pri priležitosti tretieho výročia započiatia stavby priehrady v Assuane prejavil hľadku vďaka Sovietskemu sväzovi pomoci pri stavbe priehrady.

• STÁLY SEKRETARIAT Organizácie solidarity národov Afriky a Ázie oznamoval, že tretia konferencia solidarity za účasti delegátorov 60 štátov bude sa konať v dňoch od 4. do 11. februára v Moš, meste ležiacom na úbočiach Kili-mandzaro.

• V JUHOSLÁVII sú katastrofálne povodne. Desiatky domov sú pod vodom malých riečok a jazier. Skadar. Nedaleko hraníc Albánska niektoré oblasti sú úplne odrezané od sveta. Nedaleko Skopje v Macedónskej rieke Vardar zasiahalo stovky hektárov ornej pôdy a veľa cest.

• 8. JANUÁRA sejsmografy v Trieste zaznamenali poobeďe silné otrosy pôdy nedaleko Rijeki (Juhoslovie). Okrem toho dva silné otrosy boli zaznamenané v Apeninách južne od oblasti Emilia.

• V ČESKOSLOVENSKU boli uverejnené výsledky výkupu poľnohospodárskych výrobkov v roku 1962. Napriek tomu, že tento rok bol mimoriadne nepriaznivý pre československé poľnohospodárstvo, úlohy vo výkupe mäsa boli splnené na 98,4 percent. avšak plán výkupu mlieka bol realizovaný len na 85,3 percenta. Najväčšie ťažkosti pri realizácii stanovených plánov zaznamenali v rastlinnej výrobe.

• V BULHARSKU započal výrobu veľkého metalurgického kombinátu Christo Michajlova.

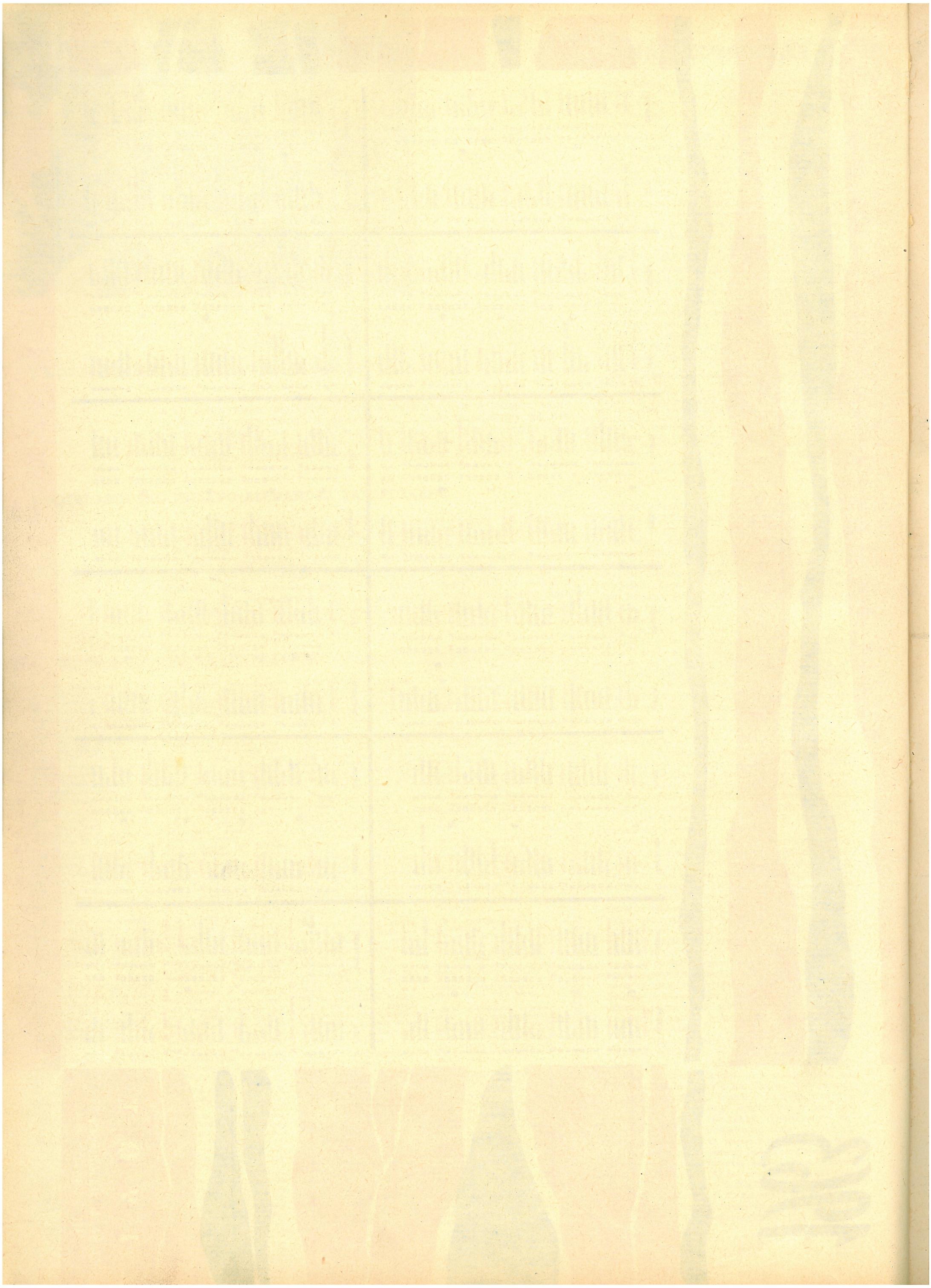

1963

Zivot

TEL. 21-15-41

JANUÁR	LEDEN	FEBRUÁR	ÚNOR	MAREC	BREZEN	APRIL	DUBEN	MÁJ	KVĚTEN	JUN	CERVEN
U Nový rok S Mária S Danka P Eugén Edward N Andrej	1 U Nový rok 2 S Blahoslav 3 C Medvídek 4 P Blahoslava 5 S Dalimil 6 N Tri králové	2 P Ignác S Maria N Blažej	1 P Hynek 2 S Hronnice 3 N Blažej	1 P Albin S Helena N Marína	1 P Albin S Helena N Kamil	1 P Teodora U Vladislav Richard	1 P Hugo 2 U Vojtěšek Richard	1 S Svátek práce 2 C Zigmund 3 P Alexander Monika	1 S Jakub N Maria	1 S Jakub N Jaromír	
P Julius S Štefan Julius S Jan P Honoráta N Veronika	7 P Lucília 8 Čestmír 9 S Vlada 10 P Boudana 11 P Fránušek 12 S Jarmila	8 P Jozef 9 P Richard 10 N Jacob	4 P Jarmila 5 P Dobromila 6 S Vanda 7 C Tomáš 8 P Milada 9 S Apolena 10 N Mojmir	4 P Karolína U Václav Vítor S Coletin N Růžka	4 P Karolína U Václav Vítor S Coletin N Růžka	4 P Teodora U Vladislav Richard	4 P Hugo 5 S Tamar 6 S Bohuslav	2 C Kvetoslav 3 P Květoslav 4 P Květoslav 5 N Karel Marx	1 S Jakub N Maria	1 S Jakub N Jaromír	
P Felix Favol S Vladimír Antonín P Margareta Marta N Fabián	14 P Radovan 15 U Blahomil 16 S Cihra 17 C Drahotislav 18 P Vladislav 19 S Doubravka 20 N Chlávav	15 P Denka 16 S Lukáš	12 U Božena 13 S Vlastoslava 14 S Valentín 15 P Juliána 16 S Lukáš	11 P Božena U Julian S Valentina S Matylda S Isabella N Ján	11 P Anděla U Bernard S Kristina S Matilda S Ludmila S Isabella	11 P Anděla U Rehor S Kristina S Matilda S Ludmila S Isabella	12 U Vlastislav 13 S Vlastislav 14 C Matylda 15 P Radislav 16 S Amos	1 S Jakub N Vlastislava	1 S Jakub N Vlastislava	1 S Jakub N Vlastislava	
P Agnes S Maria P Felicia P Favol N Jan	21 P Běla 22 U Slavoník 23 S Zdeněk 24 C Milena 25 P Miloš 26 S Zora	21 P Rada 22 U Slavoník 23 S Eleonóra 24 C Margareta 25 P Milivoj 26 S Zora	18 P Simeon U Rada S Ludmila S Eleonóra P Margareta S Damíán N Matúš	18 P Edward U Jozef S Matilda S Ludmila S Eleonóra P Margareta S Damíán P Konstantin	18 P Edward U Jozef S Matilda S Ludmila S Eleonóra P Margareta S Damíán P Konstantin	18 P Edward U Robert S Kristina S Matilda S Ludmila S Eleonóra P Margareta S Damíán	14 N Vlastislav 15 P Vlastislav 16 S Vlastislav 17 N Vlastislav	1 S Jakub N Vlastislava	1 S Jakub N Vlastislava	1 S Jakub N Vlastislava	
P Augustin U František Matěj S Jan	27 N František 28 P Karel-Otylie 29 U Zdislav 30 S Marta 31 Č Spytílný	27 N František 28 P Karel-Otylie 29 U Zdislav 30 S Marta 31 Č Spytílný	25 P Viktor U Miroslav S Popoločná streda S Roman	25 P Viktor U Miroslav S Popoločná streda S Roman	25 P Viktor U Miroslav S Popoločná streda S Roman	25 P Viktor U Miroslav S Popoločná streda S Roman	26 S Vlastislav	1 S Jakub N Vlastislava	1 S Jakub N Vlastislava	1 S Jakub N Vlastislava	
P Marian U Urban S Anatol P Vincent S Filomena P Lucia	30 N Cyril a Metod 31 Č Cyril a Metod	30 N Cyril a Metod 31 Č Cyril a Metod	30 N Cyril a Metod 31 Č Cyril a Metod	1 P Depold 2 U Marie 3 S Radoník 4 C Prokop 5 P Cyril a Met. 6 S Mistřík Jan Hus	1 P Peter 2 U Gustav 3 S Stefan 4 N Dominik	1 P Peter 2 U Gustav 3 S Stefan 4 N Dominik	1 P Peter 2 U Gustav 3 S Stefan 4 N Dominik	1 S Bronislav 2 P Adéla 3 S Ivana 4 N Dominik	1 S Bronislav 2 P Adéla 3 S Ivana 4 N Dominik	1 S Bronislav 2 P Adéla 3 S Ivana 4 N Dominik	
N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	32 N Cyril a Metod	
P Alberta U Veronika S Filip S Oiga P Jana	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	33 N Alberta 34 N Alberta 35 N Alberta 36 N Alberta 37 N Alberta	
S Margareta N Kamil	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	38 N Alberta 39 N Alberta 40 N Alberta 41 N Alberta 42 N Alberta	
P Henrich Ritt S Svorad S Svorad P Vincent	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	43 N Alberta 44 N Alberta 45 N Alberta 46 N Alberta 47 N Alberta	
S Eliáš N Daniel	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	48 N Alberta 49 N Alberta 50 N Alberta 51 N Alberta 52 N Alberta	
P St. svatok PLR	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	53 N Alberta 54 N Alberta 55 N Alberta 56 N Alberta 57 N Alberta	
U Olga S Vladimír S Jakub P Naďinka N Viktor	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	58 N Alberta 59 N Alberta 60 N Alberta 61 N Alberta 62 N Alberta	
P Marta U Ludmila S Ignáč	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	63 N Alberta 64 N Alberta 65 N Alberta 66 N Alberta 67 N Alberta	
P Zofia	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	68 N Alberta 69 N Alberta 70 N Alberta 71 N Alberta 72 N Alberta	

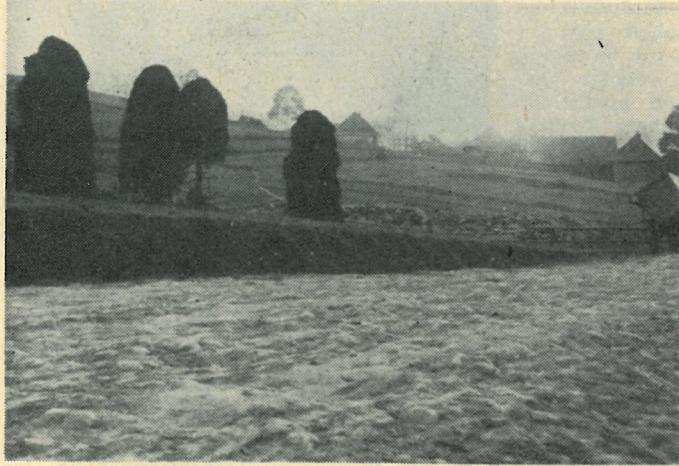

PLÁNY PODHALA NA ROK 1963

ROZHOVOR Z PREDSEDOM ONV T. TIMOFIEJCZYKOM

REDAKCIA: Aké plány a investície budú realizované na území Spiša a Oravy v najbližšej budúcnosti?

T. TIMOFIEJCZYK: Najbližšie plány nepredvídajú pre tieto terény nejaké väčšie investície. Napriek tomu môžem povedať, že budúci rok Lipnica Wielka obdrží novú krásnu školu tisícročia. Práce nad výstavbou tejto školy sú už v plnom prúde. Podarilo sa nám tiež získať nadplánové fondy na elektrifikáciu, v rámci týchto fondov v roku 1963 obdrží elektrické svetlo dedina Podwilk.

POHLADNICA
Z ORAVY

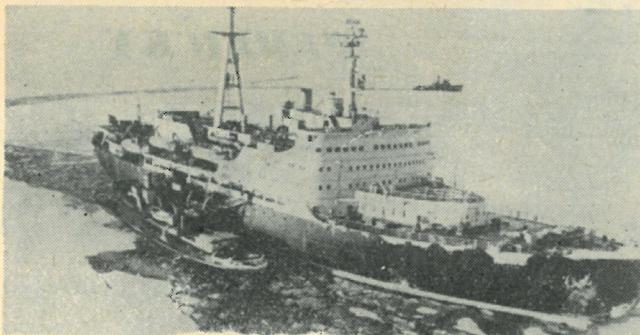
Dalej budú prevádzkané v širokom rámci melioračné práce rôznych druhov: čiastočné meliorácie, drenáže, pomelioračné obhospodárenie, nové priekopy atď. Do toho budú zahrnuté obce: Podwilk, Jablonka, Chyžne, Piekielnik a na Spiši: Czarna Góra, Łapsze Niżne a Wyżne, Niedzica, Nowa Biała. Keď hovoríme o stavbe ciest, bude sa intenzívne pracovať na stavbe cest cez Zawoju, ktorá otvorí veľké perspektívy pre turistické hnutie. Okrem toho z obecných fondov bude prevádzana údržba a opravy ciest v rámci brigád.

RED. Keď už hovoríme o turistike; ako vieme pre jej rozvoj je potrebná patričná základňa turistických zariadení. Aké práce budú prevádzkané v tejto oblasti?

T. TIMOFIEJCZYK: Žiaľ nepredvída sa tunajšia stavba nových turistických objektov okrem snád rozbudovy campingových stredisk v oblasti Babiej Góry. Nedostatok finančných prostriedkov nedovoľuje nejakú širšiu akciu v tomto obore. Snažíme sa vzbudiť záujem podnikov o stavbu vlastných objektov turistických a rekreačných, doteraz sme však neobdržali ani jednú príhľašku. Popri individuálnej turistike v r. 1963 širokou harcerskou akciou bude zahrnutá okrem Spiša aj Orava.

RED.: Obyvatelia Oravy a Spiša sťažujú sa na nedostatok zárobkov na týchto terénach, na obmedzené možnosti vycestovania za prácou na Slovensko.

T. TIMOFIEJCZYK: Nedostatok patričných surovín nedovoľuje výstavbu nejakého veľkého priemyselného podniku okrem jestvujúceho obuvníckeho kombinátu v Novom Targu. Je možné len exploatacia lesov, výsek a vývoz dreva. Posielanie ľudí na prácu do ČSSR je závislé na celej rade rôznych záležitostí, predovšetkým na potrebe pracovníkov z československej strany. Avšak práca očakáva obyvateľov Spiša a Oravy na celom Podtatransku v stavebných podnikoch, ktoré pacifujú nedostatok pracovných sôl a organizujú vlastnú dopravu rôboknôv. Avšak tunajší obyvatelia neradi využívajú tieto možnosti.

Atómový ladioborec „Lenin“.

„Nás atómový ladioborec „Lenin“ bude lámať nielen ľadovec, ale aj ľadovú studenú vojnu. Bude klesať cestu k porozumeniu a k srdciam národov a vyzývať ich k tomu, aby sa vzjomne pretekli vo vyzbrojení zmenili na preteky vo využívaní atómovej energie pre blaho ľudov.“ N. S. Chruščov.

Odvtedy čo bol po prvýkrát spustený na vodu, atómový ladioborec „Lenin“ urobil kus užitočnej práce. Má podiel na tom, že ľudia začali objavovať neznáme končiny, keď razil cestu hrubými ladiocami pre sovietske polárne výpravy.

Príhody Nansenových a Amundsenových polárnych výprav v min. storočí sú už iba napínavým čítaním. V dnešnom období vyspejly techniky patria už

len minulosti časy, kedy hŕstka odvážnych polárnikov bojovala celé mesiace s neúprosnou ľadovou pustatinou. Ich výstroj pozostávala z drevených saní, fahaných svorkou polárnych psov. Kolko ľudských životov padlo, kým po mnohých útrapach dosiahli cieľ. Príroda mala vtedy ešte všetku moc nad ľudom, polárne snehové búrky slávili triumfy nad polozmrznutými, skorbutom oslabenými postavami — bodkami v bielej tme ľadovej pláne.

Mužutný rozvoj techniky v 20. storočí zdokonalil aj možnosti prenikania do neznámych končin zemegule, najmä na severný a južný pól. Motory, vrtuľníkov, ladioborcov, polárnych lietadiel a pásových traktorov razia cestu početným polárnym výpravám.

BOJ

NA DVOCH PÓLOCH

Tohoročný program atómového ladioborca je veľmi bohatý. Vybavený najmodernejsími prístrojmi pod vedením kapitána B. M. Sokolova má za úlohu vyložiť asi 50 mil od severného pólu desiatu výskumných staníc SP-10.

Deväť staníc bolo vysadených ako zvyčajne v jarných mesiacoch marec-apríl, kedy sú v Arktide jasné slnečné dni. Vtedy môžu nerušene dopravovať na tieto miesta posádku a materiál aj lietadlá. Na rozdiel od tohto spôsobu bude však desiatu polárna stanica vyložená počas polárnej noci, v chladnom a neprievetivom počasí. Je to, prírodné, spojené s väčším rizikom, zato však známená značnú úsporu času, pretože hned od začiatku jari môžu začať polárni pracovať. Všetok materiál, zariadenie i prístroje budú naložené na fa-

doborci, takže leteckú dopravu nebude treba vôbec použiť. K prevezeniu nákladu, ktorý je na palube „Lenina“, vzdušnou cestou by bolo treba vykonať viac ako 500 letov, čo je pomerne veľmi nehospodárne.

Pri spiatočnej ceste posádka ladioborca rozostaví 15 automatických rádiometeorologických staníc, ktorých údaje budú mať pre vedecké výskumy veľký význam.

Na opačnej strane zemegule, v Antarktíde pracuje už siedma sovietska polárna výprava. Triesto ľudí pod vedením známeho polárneho bádateľa A. Dralkina má pred sebou bohatý výskumný program. Ich cieľom je preskúmať stredné oblasti Antarc-

titídy kam ešte doteraz nevkročila ľudská noha.

Už predchadzajúce výpravy zistili v najstarších horninách Antarktídy výskyt cenných surovín. Terajšia výprava bude musieť tieto údaje doplniť. Na biológov čaká záťaža nájsť nové zdroje výživy v tejto oblasti, lebo v antarktickej vodach je păňásobne väčšie množstvo živej hmoty ako v tropických vodach. Okrem toho tu zistili nové oblasti, kde plávajú veľké kŕdle veľrýb.

Keď k tomu pripočítame mnoho a mnoho ľúh pre objasnenie prírodných zákonitostí — vtedy dostaneme aspoň v hrubých rysoch bohatý obsah pracovného plánu siedmej sovietskej antarktickej výpravy.

O.B.

KULTÚRNÝ ROZVOJ ORAVY A SPIŠA

HOVORÍ E. KOWALSKA VEDÚCI KULTÚRNÉHO ODD. ONV

REDAKCIA: Aké úlohy predsa vyzývalo si kultúrne oddelenie do najbližšej budúcnosti?

E. KOWALSKA: Podstatnou úlohou pre budúci rok, ktorá bude usmerňovať našu prácu v roku 1963, bude otvorenie v každej obci komplexného kultúrneho strediska, ktoré bude plniť súčasne funkciu správne pracujúcej osvetovej miestnosti, knižnice a čítárne. Takéto osvetové miestnosti budú kultúrnymi strediskami, vytvoria priaznivé podmienky pre kultúrny odpočinok a zábavu. Takéto strediska už sú alebo vzniknú v Niedzici, Dursztyne, Nowej Bialej, Jurgowe, Lipnici Malej, Orawke. Spoločensku nutnosť a účelnosť takýchto stredisk potvrdzujú dobre pracujúce knižnice napr. vo Frydmane, Łapszach, Zubrzycy, Podwilku a Jablonke, kde praktický knižnica vytvára jedinú možnosť aby sa kniha dostala do rúk dedinského čitateľa.

Dobre vybavený osvetovo-kinový objekt obdržala v poslednom čase Jablonka. Chceli by sme v blízkej budúcnosti spojiť túto osvetovú miestnosť s činnou v Jablonke osvetovou miestnosťou Československej kultúrnej spoločnosti a prevádzka tam spoločnú kultúrnu činnosť pre polských a slovenských obyvateľov. Okrem toho je hodno spomenúť, že osvetové miestnosti v Jablonke, Chyžnom a Orawke boli vybavené televízormi, ktoré kúpilo Prezidium GRN v Jablonke z obecného fondu.

RED.: Aké súbory budú reprezentovať slovenských občanov na Festivali divadelných súborov a ako prebiehajú prípravy na tento Festival?

E. KOWALSKA: Spiš prihlásil tri divadelné súbory a to z Łapsz Nižnych, z Niedzicy a Łapszanki. Tieto súbory pripravili na Festival následujúce hry: „Kamený chodníček“, „Trasovisko“ a „Ženský zákon“. Pre inštruktorov súborov, ktoré sa pripravujú na okresný Festival, Dom kultúry v Novom Targu pripravil zvláštne semináre.

ČERNE A ŽLTOVÝ TÝDEN

Pozrel som na mladého muža, ktorý ležal na opečnom stole a povedal som: „Upovedomte jeho priateľom, že je vrecku.“

Pol hodiny neskôr čakalo potom na chodbe pred operačnou sálou mladého, štihleho dievča.

Pokynul som dievča, aby išlo za mnou do susednej izby. Nemalo na prste obrúčku, ale bolo v byte, ktorého adresu mal pacient vo vrecku.

— Ste jeho sestra? — pýtal som sa mimochodom.

— Nie. Budúceho týždňa máme mať sobáš.

— A kde je jeho rodina?

— Nemá nikoho. Iba mňa.

— Informovali vás už, že ho zrazil autobus? Kým sme ho uspali, stále vás volal. Chcel by som, aby ste boli pri nám, keď sa prebudí z narkózy.

— Prirodzene, budem pri nám.

Poklepala som jej zlahka po pleci:

— Iste si domyslíte, že jeho stav je veľmi vážny. Ci vydrží — to vo veľkej miere závisí aj od vás. Prosím, aby ste boli k nemu milá a dobrá, aj keby ho voril neviem čo.

Pacient sa prebudi až kedysi okolo druhej hodiny v noci. Bol veľmi nespokojný a stále volal: „Cecilia... Cecilia...“

Išiel som po ňu.

Jeho lôžko stalo tesne za dverami. Keď vošla do miestnosti, počula stále sa opakujúce volanie: „Cecilia, Cecilia.“

Smutný je pohľad na tvár milovaného človeka, keď sa na nej po narkóze miňajú tiene smrti — ale ešte tažšie je hľatie v tvár živého človeka, ktorá je pokryta bolestou. To často býva horsie ako smrť.

Dievča sa správala hrđinsky. Jej tvára bola vlnká od sŕží, keď pobebla k chorému, ktorý znova stenal a volal: „Cecilia...“

— Tichučko! — vravela mu nežne... — Prosím ťa, Pavol, nehovor!

— Musím...

— Upokoj sa... Musíš ma počúvať!

Pohľadom ma prosila o radu. Kývol som a pošepkal:

— Dovolte mu hovoriť. Ale neberte ohľad na jeho slová. Len ho neprerušujte, možno by mu to uškodilo.

Pritúliala tvár k jeho vlnkým vlasom a povedala:

— Tak čože mi chceš povedať, čo takého sa stalo?

— Som podliak, podviedol som ťa, oklamal... mám iné dievča... Ale nerob si z toho nič... Teraz je to už všetko za nami. Všetko už prešlo...

Vôbec sa nepohla, len povedala rovnako nežne ako predtým...

— Milujem ťa stále rovnako.

— Ty mi odpustiš Cecília? — opýtal sa, a hlava mu unavene klesla na vankúš?

— Zaspal, musíte teraz odísť, — povedal som.

O štvrtej ráno ma znova zbudila sestra, čo mala službu. O niekoľko minút som zavolal k chorému dievča, ktoré tejto noci vôbec nespalo.

Z posteľ chorého ju privítal stenajúci hlas:

— Cecília, si to ty Cecília?

— Samozrejme, hľupáčik, — prečo nespis?

— Nemôžem, musíš mi niečo povedať... Vieš, je tu... je tu... je tu ešte iné dievča... Poznal som ju skôr, ako teba...

— Psst, tiško, to je už za nami. Snaž sa zaspaf!

— Cecília, prosím ťa, odpusť mi. Prisáham, že už Janu neľúbim. Len teba ľubím. Keď mi odpustiš...

— Psst, pravdaže, či nie som pri tebe?

Stav chorého sa zlepšoval. Po hodine som išiel k dievčine, aby som ju zbudil. Nespala, sedela na pohovke ako socha.

— Prekoná chorobu a vyzdravie. Vy ste sa o to veľmi pričinili, — povedal som veselo a pozoroval som, aký dojem to vyvolá na jej tvári. Bola zrazu veľmi pekná, hoci jej po lícach stále tiekli slzy. Vstaala a bez slova zamierila k dverám.

— Prídeť, keď vás budeme potrebovať? — pýtal som sa, odprevádzajúc ju ku východu.

— Pán doktor, určite sa už nemôže jeho stav zhorskíť?

— Nie, už sa nezhorskí, kríza je prekonaná.

— Potom, pán doktor, už ma nečakajte... ja sem už viac neprídem, — povedala tiško.

— Chcete ho opustiť? — pobúrene som vybuchol. — Ved vám prisahal, že na tú druhú nebude brať vôbec zreteľ. Alebo sa mylím, a vy ho naozaj nelúbitete, ako som si predstavoval?

— Ba, pán doktor, pokial ide o moju lásku, nemýlite sa... Ale ja nie som Cecilia... volám sa Jana...

JANET DAITRICK

FILMOVÁ HÁDANKA

Vo filme hrala úlohu Hanki. Jej partner menoval sa Pavol. Režisérom československého filmu v ktorom obaja hrali bol Jiří Weiss. Ten-to film obdržal veľa cenných medzinárodných odmen o. i. Zlatú mušlu v San Sebastian. Film pojednáva o chmúrných dňoch hitlerovskej okupácie a scenár filmu bol napísaný podľa stejnomennej novely českého autora Jána Otčenáška. Písali sme o tomto filme vopakedy v „ŽIVOTE“. Napíšte nám pomenovanie filmu o priezvisko herečky, ktorej fotografiu uverejňujeme. Čakajú Vás knižné odmeny.

PŘÍSLOVÍ

Kdo se z mladí čemu naučí, k starí jak by našel.

Cemu kdo v mladí privykne, to v stáří k němu lipne.

Rozum cvičením se brousí.

Eudske je mylit sa — ale je bláznovstvom zotríváť na svojom omyle.

— Kto nemá vôle, všetko ho boli.

— Kto lenivo žije, sám seba bije.

PERLICKY

Moralista je podobný človeku, ktorý na mori strátil veslo a kričí na druhých, aby ho tiež zahodili.

Každý človek má svojho koníčka, iba šachista má troch.

Aj na vlnách éteru sa dá plávať — vidieť televízia.

Aj rahná žena môže na mužovi nechať fažké stopy.

POGODA

Wschód słońca: 1.I.63 r. — 7,46. 31.I.63 r. — 7,20. Zachód słońca: 1.I.63 r. — 15,33. 31.I.63 r. — 16,20.

Styczeń spodziewany jest mroźny z opadami w pobliżu lub nieco poniżej normy.

Prawie przez cały miesiąc spodziewane są mrozy dochodzące okresami do -20° nocy, lokalnie nawet do -25° . Zachmurzenie prze-

ważnie umiarkowane, okresami niezbv obfite opady śniegu. Wiatry słabe lub umiarkowane z przewagą wschodnich. Okres cieplijszy wy-

stapi najprawdopodobniej koło połowy miesiąca i będzie trwał około 4 dni. W tym okresie temperatury będą się wały w pobliżu 0°

i możliwe są większe opady śniegu lub deszczu ze śniegiem. Wiatry będą dość silne z przewagą zachodnich.

HOROSKOP

OD 21. DECEMBERA DO 19. JANUÁRA

Tento rok každý čitateľ „ZIVOTA“ bude sa môcť dozvedieť veľa o sebe a iných. Lebo budeme každý mesiac uverejňovať zodiackú charakteristiku narodených v uvedenom období. Je to charakteristika podľa knihy Dr. F. M. von Winter pod názvom „Eudske typy — zodiacálna psychológia“. Prajeme Vám prijemnú zábavu a prosíme napíšte nám či horoskopy súhlasia so skutočnosťou.

HOROSKOP

OD 21. DECEMBERA DO 19. JANUÁRA

Vyznačujú sa rozvahou a dôstojnosťou od najmladších rokov. Sú to povahy uzavreté, tažko nachádzajú spoločnosť v ktorej by mohli byť, preto často sú ponechaní sami na seba. Veľa myslia a čítajú. „Kozorozec“ chce niečo v živote dosiahnuť. Nakoniec však ráhko pozoruje, že nič mu z neba nespadne, trénuje svoje sily do boja za dosiahnutie cieľa. Dalo by sa ho porovnať s horolezcom, ktorý krok za krokom šplha sa hore. Ide pomaly, ale vytrvalé. Len keď dosiahne vrchol uvoľnuje sa a stáva sa o niečo jemnejší. Stáva sa že narodený v druhej polovici tohto znamenia, v druhej polovici svojho života sú obľubenejší ako v prvej. Je pravodú, že ceni sa ich veľmi za pracovitosť, vytrvalosť a presnosť, ale „tepló“ pri nich nenajdete. Z kruhu týchto ľudí pochádzajú prokurátori, učitelia, výborní úradníci a šéfia, inžinieri a mechanici. Tiež advokáti (fažkopadní a neagresívni v súdnej sieni, ale väzni), dejepisci a archeológovia.

MAJÚ RADÍ: prácu, stálosť, kľud, pomalosť, zodpovednosť, povinnosti, rozvahu, istotu, čest, solidnosť, odvahu, tradície, konvenčnosť, rutinu, pravidelnosť, trpežlivosť, pečlivosť odôvodnenú prísnosť, zdržanlivosť.

NENÁVIDIA: lenivosť, rahu komyslosť, bezcielevosť, nedostatok vecnosti, nezdopovednosť, nedostatok rozvahy, unáhlenosť, impulzivnosť, výňatky z pravidiela, senzácie, prílišnú modernizáciu, nedbalosť, nepriatok, zvodené sfuby.

Eudu tohto typu nechcú sa bratičkovať, často sa chovajú príliš povyšene; ich sebaovládanie a zdržanlivosť spôsobujú, že sú akoby uzavretí v tvrdej škrupine. Pri tom v základe túžia za pochopením a sympatiou. V neskoršom veku stávajú sa miernejšimi, sú vtedy pristupnejší pre okolie.

DIEVČATA A ŽENY v mladosti sú často drsné a „nepristupné“, postupom času stávajú sa živšie a miernejšie. Čudné, že ich krásu nezmenšuje sa v staršom veku, ale zväčšuje. Často aký striedaťnečnosť sú krajšie ako mladé dievča. Celkové sú to trapezívne a svedomité dievča, ktoré radé nadobúdajú vlastné povolenie. Ako sekremy tárky a vedúce vždy sú „pravou rukou“ šéfa. Z ich okruhu pochádzajú svedomité laborantky, lekárky, študentky chémie a dejín umenia. Často cítia sa osamotené a poddávajú sa deprezii, ktoré nevedia zatajiť. Napriek nechuti k herectvu sú výňatky, ktoré očarujúci spôsobom reprezentuje — Marlena Dietrich, narodená 27. decembra.

NARODENI V ZNAMENÍ KOZOROZCA:

Clement Attlee, Simone de Beauvoir, Paul Cezanne, Marlena Dietrich, Benjamin Franklin, Ava Gardner, Jan Keppler, Rudyard Kipling, Henri Matisse, ADAM MICKIEWICZ, Louis Pasteur, Albert Schweitzer, Anton Cechov, Maurycy Utrillo.

ŽENSKÝ VTIP

(Z knihy „SLOVENSKÉ ROZPRÁVKY“)

Kedysi, ale nebodať i to už dosť dávno, boli dvaja gazdovia: jeden chudobný a druhý bohatý. Chudobný mal iba jedno prasatko, i tomu nebolo čo podhadzovať, keď na celom byidle ako na dlani. Bohatý mal zdesaň ošipaných a často im podhadzoval jačmeňa, i vo výlovci vždy mali čo logat. Že to bolo na jednom dvore, prasatko i tri razy do dňa pribehlo medzi čriedu bohača a uchytilo si jačmeňa, nalogalo sa i vo výlovci. Len to raz bohača omarzelo, pochytil kyjanicu a puk! prasa po čele. Hned spríplilo sa v prahu a bolo po ňom. Chudobný človek sišiel sa žalovať k stoličnému, aká škoda sa mu stala. Bohatý sa bránil, aká škoda i jemu sa diala, a nechcel platiť za prasa. Pán stoličný nemohol ich porovnať.

— No dobré, — povie naostatok, — obom stala sa vám škoda a toho bude vynahradá, kto z vás zajtra ráno vyháda, čo je najtuňejšie, čo je najrýchlejšie a čo je najčistejšie.

Obaja prišli domov s ovesenými nosmi. Bohatého privítala žena:

— No, čo chodíš ako oparený?

— Ej, daj mi aspoň ty pokoj! — odvrkol jej. — Ved' by to ani čert nevymyslel! Ešte ti nám hádky zhádral, že vraj toho bude právo, kto ich uhádne.

— Nuž aké hádky?

— Ze vraj čo je najtuňejšie, čo najrýchlejšie a čo najčistejšie.

— Nuž, ale si ešte i na tom hlavu lámeš, ty trubiroh, ty! Ved' si si to hned mohol myslieť: čože by bolo tučnejšie ako naša kŕmnica, ktorú už od troch rokov kŕmim; čože by bolo rýchlejšie ako naše kone, čo ich každý deň obročime; a čo by bolo čistejšie ako naša studňa, do ktorej každý rok dva centy soli vrhneme!

— A veru máš pravdu, žena moja! — vysnila sa tvár bohačovi, akoby už bol i právo vyhral, i pán ho po pleci potľapkal, že je mudrý človek.

Keď chudobný cez dvere dnu vošiel, vstala mu od stola v ústredy jediná šestnásťročná dcéra a hned mu na očiach čítala, že je so všetkým nie dobré.

— Nuž, čože vám je, apkó? Bol by to hrom, nie robotka, ak by ste boli prehrali!

— Prehrat som ešte neprehrat, ale ani neviem, či vyhram, — rečie otec a rozovie dcéru celú vec.

— Nič sa nebojte, apkó; ved' ja si to do rána premyslím, — povedala dcerka a s tým potom uložili sa i na pokoj.

Ráno dcéra iba voľačo pošuškala otcovi do ucha a hned šiel vylešenejší pred stoličného. Tam čakal už i bohatý a hrdo postavil sa prvý do radu. Oj, ale býste boli videli, ako sa utiahol, keď pán stoličný na jeho hádanie len to riekol, aby mu s takými pletkami ani do domu nechodil.

— Nuž a ty, čože si ty vyhútal? — obrátil sa teraz k chudobnému.

— Nuž, prosím ponížene pána urodzeného, ja len tak poviem, že najtuňejšia je naša maťička zem, lebo z nej všetci žijeme, kŕmim sa; najrýchlejší je mesiac, lebo každé štyri týždne zem i nebo obehne; a najčistejšie je since, lebo naveky rovnako pekne svieti.

— Chlap si! — potľapkal ho pán stoličný po pleci. — Tento tvoj bohatý sused nemal pre trocha jačmeňa zabiť tvoje prasatko. Na vynáhradu dá ti tú tučnú kŕmnicu, ktorú už od troch rokov kŕmia.

Tým sa právo skončilo. A bohatý hrdoš odišiel ticho, ani ho čuf nebolo. Nesnilo sa mu, že ho pán stoličný tak zahanbi, a ešte mu i od tučnej kŕmnice utrie ústa. Ale keď chudobný podčakoval za právo a akoby už po všetkom odchodiť, tu pán urodzený zakyval ho naspať, že vraj ešte na jedno slovo.

— Ty, — hovorí mu pán, — ty si to sám nevyhútal, čo si mi na tie hádky odpovedal, lebo na tých už mnogí mudiči ludia a páni lámali si hlavy, a nič vyhádať nemohli. Povedz mi hned a zaraz, čo fa to naučil?

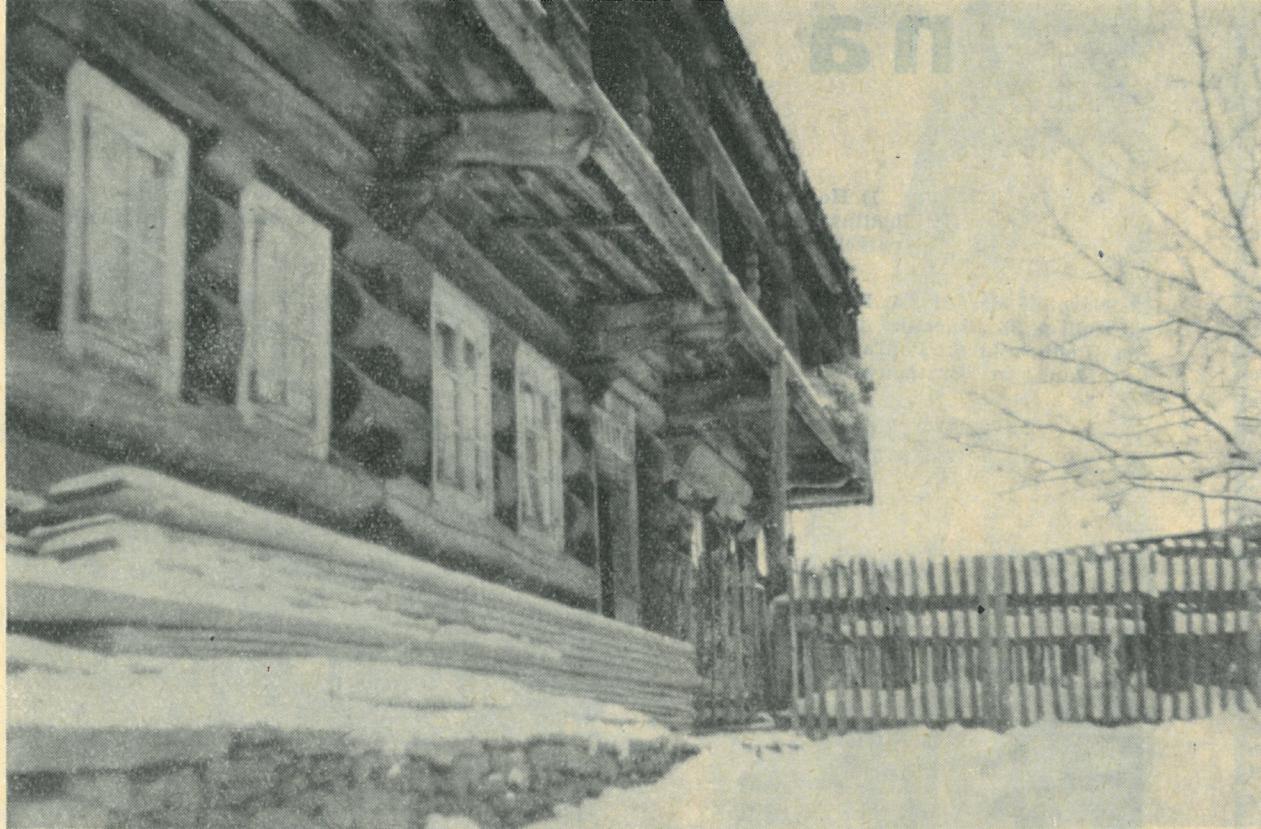
Chudobný nemal čo tají, nuž povedal hned, že jeho vlastné dievča tak si to cez noc premyslelo a ráno mu do ucha pošepkalo.

— No, keď ty máš takú mudu dievku, — vrávia mu na to pán, — na, zanes jej túto žmeň Panu, ktorú mi prvú z pola doniesli. Nech mi ju za tri dni oriašká, urosí, vytrie, vyhladi, vyčeše, spradie a z priadze plátna natká i vybieli; z toho plátna nech ušije pre mňa peknú bielu košeľu na sobáš. Ak mi to urobí, ju si poviedem na sobáš, ak to neurobí tak budem s ňou zachádzat ako s takou, čo sa mi do práva mieša a môj súd porušila. A teraz poberaj sa mi z očí!

Ej, ved' sa poberať! Radšej by nikdy neboli chodil na to právo. Zo žmeň Panu celú pánsku košeľu, a to ešte za tri dni vyhotoviť! To tiež ešte človek neslýchal. Ale keď doma dievča rozpovedal vec, ono nerobilo si z toho nič, len odlomilo zo stromu mláďaček a podalo ho otcovi do ruky.

(POKRACOVANIE NASLEDUJE)

KL'UKATÉ CESTY

Nie často stretávate takýto dom na Orave ako v Jablonke na Guzówke. Má 124 rokov a pamäta si ešte dávne časy. Vybudoval ho Wincenty Jabłoński z dreva splaveného plávami Cierňou Oravou z Babiej Gory. Vybudovaný v originálnom oravskom štýle po dnes je cennou pamätičkou. Uchovali sa ešte staré slnečné hodiny na stene domu. Vnútro domu dnešný majiteľ — Alojz Dziubek má zariadené štýlovým nábytkom, a ostatným štýlovým zariadením.

Pokiaľ tento dom sa nezničí mal by byť zaradený medzi pamätičkou a najst sa pod ochranou patriacou múzealným objektom. Mala by byť na ňom vyvesená informačná tabuľa.

sľubnená na IV. kvartál 1962. Adaptácia budovy, určenej na tento účel preťahuje sa do nekonečná. Hovorí sa, že od nového roku má tunajšia byf detská škôlka. Škôlka je veľmi potrebná a užitočná, ale nenahradí pôvodnícu.

Ked' cestuješ z Jablonky do Podsvinska a Harkabuza nemôžeš neprejsť cez Podwilku a oplatí sa tunajšia zdržať. Už o niekoľko mesiacov krajinka tejto dedinky obdrží nové akcenty, ľahší a kultúrnejší bude život jej obyvateľov. Medzi doma-

mi budú stať stĺpy elektrického vedenia a v domoch zažiaria žiarovky. Hovoríme o tom s tajomníkom GRN — Władysławom Słabym.

Ludia netrpezlivu čakajú na svetlo. Avšak sú aj takí, ktorí majú radšej špinavú petrolejku, len aby nemuseli platiť ani groš za zavedenie elektriky, hoci sú to pováčsine bohatí gazdovia. „Za tie peniaze — hovoria — kúpim si toľko petroleja, že do konca života mi stačí.“

Tak bolo aj v Zubrzycy Dolnej keď pred niekoľkými mesiacmi zažádzali svetlo. Našli sa aj takí gazdovia, ktorí mali radšej petrolej ako elektriku. Dnes keď okolo sú osvetlené domčeky lutujú, večierne chodia k susedom, žiarovky ich pritáhujú.

Zatiaľ Podwilku dočkal sa svojej osvetovej miestnosti, ktoréj stavba bola nedávno ukončená. Má byť odovzdaná do užívania. Zahajenie činnosti predvída sa na začiatok roka 1963 po obdržaní — od kultúrneho oddelenia PPRN potrebného zriaďenia.

Najväčšiu bohačkou sú cesty. Cesty tzv. obecné, na ktoré nie sú peniaze z obecných fondov. Na ktoré nemá peniaze ani Prezidium PRN v Novom Targu. Cesty sú potrebné, viac nutné. Je treba ich budovať a opravovať za každú cenu. Skončí sa vtedy základný problém, ktorý nedáva ľuďom pokoja. Predsa keď snehu napadá po konské brucha, svet sa tunajšia závita zabitý doskami. Ale potrieb je priveľa, aby ich mohol zahrnuť miestny rozpo-

dia iným smerom ako Podwilku. Lebo sú presvedčení, že v Podwilku v Zdravotnom stredisku sú tažkosti s poskytovaním lekarskej pomoci. Lebo lekár sem prichádza len dva krát týždenne. Ošetrovateľku je tiež treba niekedy hľadať u susediek. Preto radšej chodia do Zdravotných stredisk v Spytkowiciach alebo Odrowążu. Do Jablonky, do pôrodnice — je tiež niekoľko kilometrov. Zdalo by sa, že to nie je ďaleko, ale skús tam cestovať keď kol-dokola sú záveje alebo jazierka blata. A doma žena začína rodíť; zober ju na plecia a hľadaj pomoc v odľahlej Jablonke. A keď niesť ihneď? Nejeden človek prežil tunajšiu dobrodružstvo — rozpráva Jozef Rapač z Harkabuza. Čudujú sa preto, prečo v Podwilku nemôže pracovať pôrodná asistentka alebo Zubný lekár. Nič nehovorí proti tomu — všetko za.

Záležitosť je veľa a dalo by sa dlho rozprávať, hoci len o takom telefóne pre Harkabuza. Už tri roky ľudia prosia, chodia, modifikujú — bezvýsledne! Sú však vytrvalí a zvyknutí, že vybavovanie ich záležitosti sa prefahuje, preto počítajú len na svoje sily. Len čo prestali pracovať na stavbe novej školy a už myslia o zbierke na hasičskú motopumpu. Už rozmýšľajú ako by v dedine vybudovali hasičskú remízu. Vypočítali si ako gazdovia s tužkou v ruke: keď všetci prispejú — vystačí. Možno to ani nebude veľká remíza, ale ani nebude veľa stáť. Práve na ich potreby. Ale tieto plá-

Text a foto

JERZY NOCUN

čet. Čo pozostáva? Len spoločenská iniciatíva, účasť obyvateľov na každom podujatí. Práve vďaka tomu podarilo sa o.i. minulý rok vybudovať dva, dokonca masívne, betónové mosty na ceste z Podwilku do Harkabuza, bez ktorých bolo by ľudko začať opravu tejto cesty. Ľudia z Harkabuza a Podsvinska túžobne pozerajú smerom k Rabe Wyżnej odkaľ už roky, rozhodne príliš pomaly, buduje sa cesta práve do Podwilku.

Ešte z inej príčiny pozerajú ľu-

ny Powiatowa Komenda Stražy Požarnej v Novom Targu nechce schváliť. Lebo remíza má byť „ako sa patrí“, taká akú si obyvateľia Harkabuza nemôžu teraz dovoliť a akú sami nevybudujú. A tak sa to točí.

Klukaté sú cestičky tejto spoločenskej iniciatívy, ktoréj je dostať v Harkabuze ako aj na celom Podhalí. Niektoré na cestách byrokracie nenavrátnne zomiera. A škoda. Veľká škoda!

PERŽSKÉ POVIEDKY

Chudobný človek prišiel k skupáňovi a poprosil ho o almužnu. Skupáň mu povedal: „Ak prijmeš jednu podmienku, spravím všetko, čo budeš odo mňa chcieť. Podmienka znala: „Keď nebudeš o nič prosiť, spravím všetko, čo budeš žiadať.“

V mešite každý deň kázaval duchovný. Človek, ktorý do mešity denne chodieval, sa každým rozplakal. Jedného dňa si duchovný povedal: „Moje slová tak pôsobia na city tohto muža, že sa nemôže zdržať sľz.“ Raz sa Iudia pláčúceho človeka spýtali: „Slová duchovného na nás vôbec nepôsobia. Ako je to možné, že teba tak uchvacujú?“ Človek na to odvetil: „Nie sú to slová duchovného, čo ma privádzajú k pláču. Mal som však kožu a mal som ju veľmi rád. Bola už stará a jedného dňa skapala. Keď duchovný rozpráva a hýbe sa mu brada, myslíš na svoju kožu. Lebo aj ona mala takú dlhú bradu.“

Za tmavej noci chodil sem-tam po bazáre slepec, v jednej ruke niesol krčah, v druhej držal lampu. Kto mu povedal: „Hlupák! Deň a noc sa pre teba nijako nelíšia. Na čo ti je lampa?“ Slepca sa zasmial a odpovedal: „Lampa nie je pre mňa, ale pre teba, aby si mi v tejto temnej noci nerozbil krčah.“

Prerezprával: DIETER BELLMANN

Ceskoslovenská kultúrna spoločnosť uzatvára prvé obdobie svojej činnosti. V tomto období prevládala organizačná práca. Organizácia miestnych skupín v teréne, nábor nových členov a započatie činnosti podľa stanov. Je treba priznať, že v tomto obore práca prebiehala pozitívne. V mnohých obciach obývaných českou a slovenskou menšinou skoro všetci podpisali prihlášky.

V obore organizačného upevňovania Spoločnosti nie sú to prázdné reči. Ku dňu 20. decembra 1962 Spoločnosť na Spiši mala 1.724 členov. V jednotlivých obciach situácia bola následovná:

1. Kacwin	— 234 členov
2. Krępachy	— 258 "
3. Nowa Biała	— 225 "
4. Frydman	— 110 "
5. Falsztyn	— 30 "
6. Niedzica Zamek	— 11 "
7. Niedzica	— 83 "
8. Łapsze Niżne	— 61 "
9. Dursztyn	— 12 "
10. Łapsze Wyżne	— 181 "
11. Łapszanka	— 70 "
12. Trybsz	— 111 "
13. Czarna Góra	— 126 "
14. Jurgów	— 97 "
15. Rzepiska	— 115 "

Na Orave je zatiaľ len 781 členov. Najviac v Piekielniku, ale podľa informácií J. Kovaliča náborová akcia je v plnom prúde a každodenne počet členov sa zvyšuje. Takýto je stav členov ku dňu 20. decembra 1962.

1. Jabionka	— 66 členov
2. Zubrzyca Górná	— 60 "

Z ORGANIZAČNEHO ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

3. Zubrzyca Dolna	— 47 členov
4. Lipnica Mała	— 44 "
5. Lipnica Wielka	— 97 "
6. Chyżne	— 32 "
7. Podśarnie	— 20 "
8. Harkabuz	— 27 "
9. Podszkle	— 12 "
10. Orawka	— 23 "
11. Piekielnik	— 350 "

A. Bryja, J. Magiera oznamujú, že do Československej kultúrnej spoločnosti prihlasujú sa tiež obyvatelia poľskej národnosti.

Podobná organizačná situácia je aj v českých strediskách. Nasvedčuje to, že program Spoločnosti nášiel základ a opretie v masach.

V teréne, v konkrétnej obci zbiehajú sa predstavky každodenné problémov. Niekoľko je trvanlivé, pracovaf a ťažké výrobcové problémov spolu s ekonomickými, kultúrnymi a ešte inými, ktoré následujú život. Charakteristické pre tieto všetky spoločnosti je spoločná činnosť — činnosť členov organizácie. Touto cestou ciele jednotlivých ľudí vyzývajú sa cieľmi všetkých a naopak. A práve to je správne. Čo z tohto vyplýva?

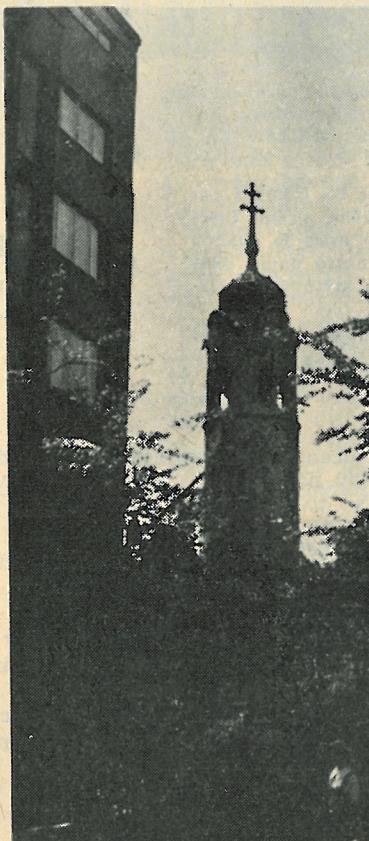
Musíme si to plne uvedomiť, že dobrý člen Spoločnosti je nielen formálne členom organizácie ale aktívne pracuje. A to má byť výrazom používania.

MESTO na pahorkoch

6

1) Hotel „Devín“ je jedným z najpopulárnejších hotelov. Je moderný a pochodený — má krásny výhľad na Dunaj. 2) Michalská brána — fragment bývalých mestských murov.

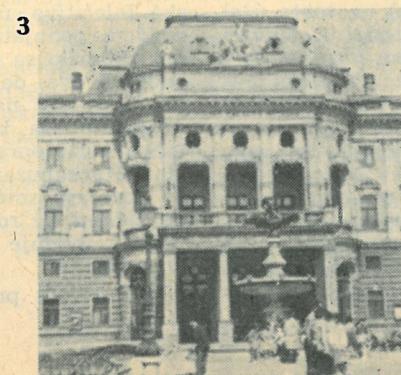
3. Národné divadlo. 4. Modrý kostolíček. 5. Búranie domov na Podhradi. 6. Pohľad na Dunaj pri Bratislave.

4

5

Text a foto:
MARIAN KAŠKIEWICZ

Bratislava, najväčšie mesto a prístav na Dunaji prežíva svoju druhú mladosť.

V práci z roku 1937 čítame: „Pod bratislavským hradom, týčiacim sa na osamelom pahorku nad Dunajom, rozkladá sa starý Preszburg, ktorý dnes tvorí obchodnú štvrt s charakteristickým židovským getom. Túna sa tiež nachádza univerzita Komenského založená r. 1919, ku ktorej sa prichádza úzkymi točitými uličkami. Michalská brána, radnica a niekoľko kostolov sú pamäti hodnotami z XVI., XVII. a XVIII. storočia. (Slovensko a Slováci, I. diel, Krajina a obyvatelia.)

Bratislava — mesto na pahorkoch... Rastie dnes viac ako kedykoľvek do dĺžky, do šírky a do výšky. Tí, ktorí tu stále bývajú sledujú tieto každodenne zmeny a tešia sa, že ich milované mesto sa obnovuje. Také isté dojmy má návštěvník, ktorý sa sem vrátil po nie príliš dlhej dobe. Keď som robil inventúru tohoročných fotografií našiel som snímok, ktorý má už historickú hodnotu. Je to fotografia zobrazujúca búranie starých domov Podhradia. Tak ako znovuvýstavba hradu sa končí a jeho zrúcaniny zostali už len v pamäti, tak isto aj na Podhradi vyrastie už zanedľho moderné mesto.

Je treba priznať, že už dávno tomuto mestu patrila modernosť. Prečas celé Slovensko stalo sa dnes krajinou naskrize modernou. Priemysel a polnohospodárstvo pred vojnou ešte veľmi zaostalé dnes sú k nepoznaniu. Preto je dobré, že myšlienka a čin XX. storočia vskročili do hlavného mesta. V tomto sa všetci shodujú. Nikto neplače nad starými, búranými domami. Tým viac, že pre budúce pokolenia šetria sa skutočne pamäti hodnoty.

Týmto spôsobom časť Bratislavu rozkladajúca sa pod hradom bude ďalej veľmi malebná. Na mieste starých, prekážajúcich domov vzniknu novostavby a nové ulice ich spoja s dunajským nábrežím a obchodným stredom mesta vytvárajúc takto jeden urbanistickej celok.

Bratislava má dnes viac ako štvrt milión obyvateľov. V tomto meste je šesť vysokých škol, niekoľko divadiel. Zvlášť intenzívne rozvíja sa tu kultúrny život.

V súvislosti so vzrastom počtu obyvateľov, základným problémom je bytová výstavba. V poslednom čase pozorujeme stále lepšiu architektúru a — čo má veľký význam — zníženie nákladov stavby bytov. Veľký vplyv má na to moderná technika. Vďaka ktorej cena bytu pohybuje sa v hraniciach 65 tisíc korún. Na každom kroku stretávame penelove stavebnictvo, z panelov vyrábanych na mieste. Pre zaujímavosť uvádzme, že jeden byt montovaný z takýchto elementov, je vybudovaný nákladom 900 pracovných hodín. Tradičným systémom — nákladom 2 000 pracovných hodín. Je to podstatný rozdiel.

Tento rozvoj, povedal by som „varšavské tempo“ teší všetkých, ktorí majú radi a lúbia mesto na pahorkoch — Bratislavu.

RED S JAZDOM

spolupatričnosti tak so Spoločnosťou ako aj s prostredím a pocitom občianskej povinnosti.

Sjazd určite vytýci ďalšie nové úlohy. Konečne prináša ich každodenne samotný život. A preto s dvojnásobnou energiou mala by sa ziviť kultúrno-osvetová a výchovná práca v Spoločnosti. Týka sa to predovšetkým územia Spiša a Oravy. Toto územie má veľké tradície a možnosti. Ale ešte väčšie potreby.

Vidíme už ako sa reálne zlepšuje situácia týchto terénov. Skoro všade už prichádza elektrický prúd. Cesty sú stále lepšie. Táto oblasť nadoľu bude turistický charakter. To všetko zaväzuje Československú kultúrnu spoločnosť — ako zložku Fronty národnej jednoty — k aktívnej účasti na ďalších prácach a podnikaníach rozvoja Podhala. To znamená mobilizovanie všetkých členov k záväzkom ako aj zúčastňovanie sa na iniciatívach národných výborov. Musíme si to uvedomiť, že nás štát — hoci nešetrí prostriedky na rozvoj celej krajiny — má najmä teraz v období prechodných hospodárskych ťažkostí — veľa pálčivých potrieb. Vybaenie týchto, vcelku všetkým prinesie zisky a najmä poľnohospodárstvu. Preto všetko čo je len možné, je treba robiť vlastnými silami. Hospodárskym spôsobom, spoločenskou prácou. A tu je jedná z dôležitých úloh Spoločnosti, celého aktívu a každého člena. Predsjazdová akcia už ukazuje

nie len zvýšený počet členov. Predsa sme pozorovali početnú účasť slovenskej menšiny na minulorčúcich zaväzkoch.

Teraz v zime zase pozorujeme oživenie kultúrno-výchovnej práce. Jestvuje celý plán práce súborov. Po predstavení svojho úsilia v obci, budú reprezentovať toto úsilie v okolí. To dovolí elimináciu najlepšieho súboru Spoločnosti. A konečne výsledky tejto eliminácie budeme si pozerať v rámci celoštátného umeleckého festivalu národnostných menší.

V Łapszach Wyžnych divadelný súbor pripravuje hru „Kamenný chodníček“, v Niedzicy — hru „Trasovisko“, v Łapszance — „Ženský zákon“. Súbor z Łapsz Wyžnych pripravuje tiež vystúpenie na Sjazd aby reprezentoval delegátom svojú prácu. Spravné pochopili v teréne úlohu miestnych skupín Spoločnosti v obore zovšeobecňovania kultúry. Neznamená to, že na tomto úseku nie sú už ťažkosti a záležitosť k vybaveniu. Pocitujú tunu — ako oznamujú zo Spiša — nedostatok mladých k vytváraniu nových súborov. Dokonca aj staré pracujú s neuplným počtom členov. Nie je to vinou terénu. Práca mimo svojej obci (napr. v Novotarskom kombináte a inde) mnohých eliminovala z činnej a stálej účasti v súboroch. Sú to objektívne ťažkosti, nezávislé od nikoho. Je tunu treba zdôrazniť obetavosť organizátorov, ktorí napriek

všetkému nezalamujú ruky a robia čo sa len dá, aby súbory prevádzali svojú činnosť nadálej a ziskávali stále lepšiu úroveň.

Na Orave tiež niekoľko súborov pripravuje sa k výstupom v rámci predsjazdovej akcie. Pre príklad uvádzame súbory z Lipnicy Wielkiej, Chyžneho a Zubrzycy Górnnej. Tanečné súbory pripravujú hlavne oravské piesne a tance, ktoré chcú predviesť Sjazdovi. V tejto akcii vznikajú tiež nové súbory a to v Lipnicy Matej a Oravke. Bol utvorený huslový súbor v Harkabuze. Začínajú tiež pracovať divadelné súbory v Piekieliku, ktorým sa bude zaoberať prof. I. Nižník a v Oravke, ktorý pripravuje prof. Knapčík. Je to už konkrétné, masové, kultúrne hnutie.

Základom ďalšieho rozvoja kultúrneho života malí by byť uznesenia Sjazdu. Nakoľko terén počíta s takýmto programom, so široko zakrojenou pomocou v tomto obore.

To čo sme doteraz napísali určite nie je všetko čo na príklaď Spiša a Oravy bolo by treba zaznamenať v rámci predsjazdových prác Spoločnosti. Podľa starých tradícií sú organizované najrôznejšie kurzy. Tešia sa však už užnaním členov Spoločnosti. Kurzy strihu a šitia prebiehajú v Niedzici a Kacwine. Kurzy varenia a pečenia budú sa konať v januári v Jurgove, Czarnej Górze a Frydmane. V Łapszach Nižných tiež bude sa konať kurz strihu a šitia.

Vo všetkých miestnych skupinách konali sa už voľby predsedníctva a delegátov na Sjazd. Výsledkom práce týchto predsedníctiev sú práve horeuvezené fakty. Sjazdoví delegáti Spoločnosti pôjdú na Sjazd s konkretnými výsledkami, ktoré iste budú nadálej kultivované a rozvíjané.

SLAWOMIR MROŽEK

INICIATÍVA

Mládež z Feterówky si chce založiť fotografický klub. Mladí už majú tmavú komoru a tri litre spiritusu.

JUBILEUM

Sliepka, ktorá patrí rolníkovi Jánovi Worczykovi, zniesla vajce. Ide o dvadsaťpäťmiliardové vajce, ktoré zniesli sliepky od chvíle, ako vôbec vznikla sliepka.

DEMENTI

Významni dánki činitelia energicky protestovali proti nezodpovednému vyhláseniu W. Shakespeara, ktorý, citujeme, napisal: „Je niečo zhniť v štate dánkom“.

Dánki činitelia kategorecky popierajú, že by v dánkom štate bolo niečo zhniť, a činnosť W. Shakespeara označujú za naciutíhačstvo a ohováranie. „Ak je niečo zhniť“, čítame v komentári dánkej tlače, „tak je to asi pán Shakespeare“.

INZERÁT

Ako si posteliem, tak sa vyspím. Očakávam návrhy.

DRAKON

Guvernér amerického štátu Poutpourri vydal nové drakonické nariadenie. Majiteľom fotografičkých podnikov prikazuje, aby ničili negatívy snímkov, na ktorých sú odfotografovaní černosi, pretože na negatíve vychádzajú ako bieli.

ŽIADOSŤ

Istý G. z Hallici si podal na obecný úrad žiadosť, aby sa mu priznala vláda nad svetom. Ako dôvod uvádzá G. vrodené panovačné chútky.

Preložil: RUDOLF TURNA

L'UDIA KTORÝCH HODNO POZNAŤ

Pred desiatimi rokmi — 30. decembra 1952 — stratila česká literatúra jedného zo svojich najväčších predstaviteľov, Ivana Olbracha (nar. 6. januára 1882).

Mal neselých tridsať rokov a nemal za sebou ešte ani jednu knihu, keď napísal tieto slová: „Umenie nesmie opomíjať život. A povedzme si priamo: život je väčší ako ono. Len ten, kto vie oboje spojiť v krásny celok, je veľkým básnikom — veľkým človekom“. Toto bolo jeho krédo a jeho program pre celú budúcu tvorbu.

Bol vychovaný — snad vôbec posledný český epič — dôsledne na ruskom kritickom realizme. Vždy razil zásadu, že základom epiky je veľká, ucelene videná postava, vedúci spoločenský závažný zápas. Záiste sa k tomuto poznaniu prebojoval už tým, že pachopil historickú úlohu robotníckej triedy v dejinách, že roky pracoval ako robotnícky novinár, že ako jeden z prvých inialektuálov predmníchovského Česko-slovenska návštívil Sovietsky svaz (svoje poznatky z tejto cesty vložil do knihy „Obrazy zo súčasného Ruska“, neskôr pomenovanej „Cesta za poznáním“).

IVAN OLBRACHT

Zanechal niekoľko románov. Najobľubenejším z nich — a tiež najväčším sú dva: „Nikola Šuhaj ľupečník“, balada, hlboko ľudský hymnus o zbojníckej vzbúre proti biede a bolestiam, a „Anna proletárka“ (1928).

V „Anne proletárke“ celá Olbrachtová láska sa obracia na tú zo všetkých najposlednejšiu, na služku Annu, na jej triedne prebudenie. Tuna je poprvé v českej literatúre hrdinou knihy robotník — revolucionár, manžel Anny Toník. V „Anne proletárke“ si Olbrach dal úkol zábastiť tvrdosť života. Uviest do príory vecnosť a spojiť ju s poéziou.

V tvorčej metóde bol dôsledným realistom. Česky jazyk však v próze povýšil na poéziu. Povzniesol modernú českú literatúru na svetovú úroveň.

ZOZBIERAL REDAKTOR HL'BAVÝ

„Pri jednom moudrém mnoho bláznu se užívá.“

Bol taký lenivý, že sa ani nenarodil.

„Na kolená, hriešnica!“ — povedal jej. Sadla si mu teda na kolená a všetko bolo v poriadku.

(Peter Petiška)

Opäťovná láska — zamiloval sa do seba!

(Tomáš Janovič)

Slovo kariéra sa skladá z dvoch časti: éra i kar.

(Milan Kenda)

Kedy — tedy i slepá kura nájde zrno — ale musí preto tak nahlas kotkodáka?

Ked sa stane skupáň veľkorysým — zachráň sa, kto môžeš!

(Alf Scorell)

Neapol — „frutti di mare“

(Dokončení se str. 1.)

A pozadí tohto tepajičího obchodného života? Podél benátských kanálov stojí mramorové paláce, kdysi plné ruchu a šumu, dnes mlčíci dekorace, neobydlené, prázdné památky. Sem tam někde, u samé vody, široce otvorené masivní dvere, vysoká, dlouhá síň s jedinou lampou u stropu. Všude ticho a klid.

Bilo to dnes, nebo před mnoha léty když někdo někdy zapoměl zavřít ty dveře?

Před námi, kteří tu stojíme na návrší Michaela Angelů, rozkládá se panorama Florencie, jejíž jméno proslavili italskí renesanční umělci. Náš průvodce nám pořádě ukazuje jednotlivé objekty, podává jejich jména a letošecet. Piazza Pitti, Piazza della Signoria, Palazzo Vecchio, Piazza Duomo s kopulí katedrály Santa Maria del Fiore, která vévodí celému městu.

Nad řekou Arno se klene most Ponte Vecchio, s obchůdky zlatníků a klenotníků, přilepenými jako vlaštovčí hnizda. Na tomto mostě potkal Dante krásnou Beatrice.

Přímo vedle nás se zastavil skútr. Sesedá s něho zakrslý mužík, důležitě si klade na hlavu cylindr, z pouzdra vybaluje kytaru a začíná pracovitý den zmotorizovaného žebračka.

Strážník v bílé uniformě zastavuje a propouští na křižovatkách pouhým pohybem ruky lopadící vřavu. Neomylně doveze rozsukovat šňury aut, které se na některých křižovatkách zavazují téměř na suk.

Také v San Marino je policie. Ten malý stát — povrch 61 km² — má jediné město, je to hlavní město San Marino, které má jednu jedinou křižovatku u Porta del Loco.

Regulaci se řídí především chodci, kteří by chtěli přejít přes jízdni dráhu, poměradž auta projíždí s frekvencí jednoho na čtvrt hodiny.

Citta del Vaticano — to je zvláštní úsek této cesty. Před průčelím basiliky Sv. Petra stojí dvě sochy. Jedna, ukazující prstem na basiliku prý znamená: „Tam se píše právo boží, druhá, ukazující na Řím: „Tam se ono nivečí“.

Uprostřed náměstí egyptský obelisk, monolit z Helionpolis, hlídá relikvii Sv. Kříže, která je uložena v jeho vrcholu. Ze dvou stran obelisku tryskají stříbrným vodním pylem velké fontány. Auta, která speciálně podjíždějí pod tu mlhovinu, jsou za chvíličku umyta a svítivé čistá.

Blílí, žlutí a černí knězi, církevní hodnostáři v černých, červených a fialových klerikách přetínají náměstí a ztrácí se v bronzové bráně.

U Porta di bronzo, jejíž křídla jsou vždy do poloviny přivřena, stojí v přílbách a s halapartnami švýcarská stráž — kříklavá a groteskní. Tatáž ruka Michaela Angelů, která postavila snad celý renesanční Rím, načrtla kdysi vzor obleku pro papežskou gardu. Chodí v něm do dnešního dne a bude v něm snad chodit do konce světa.

Před vatikánskou branou pro auta stojí hustý špalír lidí. Stojí v očekávání nadšení, které se jich zmocní, až bude papež projíždět autem do Castel Gandolfo. Dovídáme se, že nikdo neví určitě, bude-li vůbec projíždět, ale možná...

Neočekávaný protiklad. Eur — čtvrt, která byla postavena pro olympiádu, plánovanou na 1942 rok, čtvrt domů, které mají víc oken než stěny, s barevnými fasádami, lehká a odvážná architektura. Via Veneto — Rím lichousin a elegantních restaurací, bohatý, moderní, luxusní.

Ale ani to nemôže oddeliť mesto od jeho dávnej minulosti.

U schodů, ktorými spojil Michael Angelo Buonarotti Kapitol s mestom, vedle náměstí s bronzovým konem s něhož hľedí do sveta Marcus Aurelius, stojí obrovská klec. Sedí v ní vlčice, ktorá se těší náramně starostlivé peče a národný chodec nám vypráví povest o Romulovi a Removi.

Hned vedle — Forum Romanum. Podél Via Sacra, okolo rozbitých korintských sloupov a pochmurného marmortýnského vězení uhánějí jeden za druhým moderní automobily.

S Rímem se loučíme v noci u fontány di Trevi káliškem sovětského koňaku.

Projíždime mezi širokými poli porostlými lesy šedých oliv. O olivy se tu velmi starají. Jsou existenční bázou obyvatel jihu. A musí se čekat celých dlouhých 25 let než stromek začne nést ovoce.

Přímo z této šedé krajiny vjíždíme přes Via Roma do Neapole. Množství obchodních domů, největší skladističtí, nejelagantnější obchody. Posilipo — čtvrt luk-susních vil v nádhře květů, které visí s oken a balkonů. Admirál Nelson věděl velmi dobře, kde trávit chvíle odpočinku po boku Lady Hamilton.

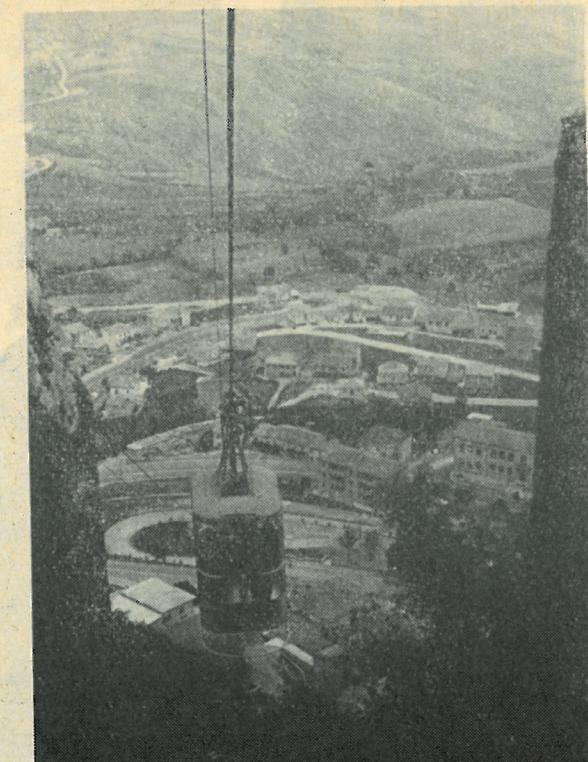
A druhý Neapol — západně od Via Roma. Bludiště uzoučkých, pěti nebo sedmi-metrových uliček, jejichž dlažby nikdy nevidí slunce. Staré ženy sedí na pražích nebo v přízemních oknech svých bytů a s založenýma rukama pozorují život, ulice. Nahoře na šnůrách, natažených přes uličku, se suší pověšené prádlo. Z bytu se vyhrnul kypící dav, který se toulá a hledá náhodný výdělek. Anebo hledá nějaký cíl své pouti. Žena s plnýma rukama nákupu pokřikuje na někoho vykloněného z okna. Za chvíli sjíždí na provázku košík a nákup se vznáší nahoru.

Ještě jedna obytná čtvrt. Okolo přístavních skladů stojí domky z lepenkových krabic, jsou přilepeny jeden ke druhému, se střechami zatíženými kameny, aby je neodnesl vítr. Každý domek má jednu malinkou mísnušku, obestavenou čtyřmi stěnami. Hnízdí se tu mnohdy několik osob. Jediným nábytkem je brloh, na kterém všechni společně spí. Umouňení naháčci s kudratnými klavičkami a s černýma očima baví se v prachu ulice. Běží za námi a ukazujíce na fotografický aparát vykřikují „money“, „money“. Můžeme si je tedy vyfotografovat... za peníze.

Mezi tou bídou, která nám až stiská hrudlo, je pouze jedna nepochopitelná kuriozita. Na střechách těch domečků, mohlo by se říci odměků z karet, které se drží na zemi pouze na jakési čestné slovo — trčí celý les televizních antén.

Text: O. LUDWIKIEWICZ
Foto: W. OBREBOWSKI

ITALIE 1962

San Marino — panoráma republiky

O Mesiaci vzdialenom od Zeme 384 400 km už toho vieme pomerne dosť. Jeho k Zemi privrátená strana je dokonca lepšie zmapovaná ako napríklad Grónsko. Vieme, že na Mesiaci sú vysoké pohoria, rozsiahle krátery a níziny. Vieme však aj to, že na Mesiaci nict vody, vzduchu ani žiadneho rastlinstva a živočíšstva. Mesiac teda neprivítava človeka prívetivo. Počas 14 dní trvajúceho mesačného „dňa“ sa bude človek parí v 120 až 130 stupňových horúčavách, zatiaľ čo nočná teplota klesne na ménus 150 — 170 stupňov. Pre šesťkrát slabšiu príťaživosť bude 70 kg človek väžiť na Mesiaci iba 11 kg.

Pre úspešný let človeka na Mesiac však tieto údaje nestačia. Podrobny prieskum všetkých ostatných úkazov a zjavov sa dôkladne uskutoční takzvanými prístrojovými raketami. Takéto rakety budú mať

ci. Špeciálnym zariadením sa urobí rozbore pozostatkov atmosféry, ktorá sa môže v nepatrnom množstve na Mesiaci ešte vyskytovať, odmera sa tlak a teplota, šírenie zvukových vln, rádioaktivita i príťaživosť na jeho povrchu.

Dalším stupňom v dobývaní Mesiaca bude vyslanie špeciálnej raket, ktorá po dopade na mesačný povrch vyše zo svojich útrob malé pojazdné laboratórium. Pohyb by a práca laboratória sa budú ovládať diaľkovo zo Zeme. Toto laboratórium bude môcť človek využiť po pristáti ako dopravný prostriedok. Všetko technické zariadenie bude musieť byť na vysokej technickej úrovni. Prístroje i pojazdné laboratórium sa budú napájať elektrickým prúdom, získaným z priamej premeny lúčov na elektrickú energiu v takzvaných slnečných batériach.

ho povrchu a vydá sa na cestu k Zemi.

Mesačná kozmická loď s ľudskou posádkou bude pozostávať z viacerých raketových stupňov a jej rozmery budú obrovské. Výška pre siahne 100 m a v priemere bude merať asi 10 m.

Kozmonauti sa budú na Mesiaci pohybovať v špeciálnych skafandoch. Kabína ich kozmickej lode bude im slúžiť ako stále pristrešie. Nie je však vylúčené, že si vybudujú svoj dočasný príbytok pod mesačným povrhom, ktorý by ich chránil proti rôznym druhom žienia, proti meteoritom ako aj proti príliš vysokým alebo nízkym teplotám.

Let prvých ľudí na Mesiac sa pravdepodobne uskutoční ešte pred rokom 1970. V nasledujúcom deň sa na Mesiaci vybuduje

HUMOR

Dobrý obchodník umiera, posledným pohľadom pozera si celú rodinu.

— Ste tu všetci? Žena, syn, zať a dcéra?

— Ano.

Umierajúci sa nazloší a hovorí:

— Ták, a v obchode nie je nikto?

Jožko sa pýta matky:

— Mama, je nás pán farár krajčí?

— Nie a prečo sa pýta?

— Lebo otec každú pedelu dáva do zvončeka gombik.

— Už druhý krát ste pred súdom za to,

že ste svojmu susedovi nadávali do volov — zaplatíte tristo korún!

— Pán súdca, pred rokom ste ma za to isté odsúdili len na dvesto korún. A odvtedy ako viem hovädzinu nezdražila.

Nový súdca * 19. 11. 1962

Slikovým prišla teta na návštěvu a hned začala trápit malého Karolka.

— Bozkaj ma Karolko dostaneš korunu.

— Radšej budem piť rybáci olej, lebo od mamy dostanem za to dve koruny.

To sobáši svokor vypláca zatovi veno.

Mladoženich nadšený hovorí:

— Toto sú prvé peniaze, ktoré som poctivo zarobil.

* Pújdite dál. Přeče víte, že pes, ktorý šteká, nekouše.

— A ví to ten pes?

Nemoohl žák pochopit slovo „lidojed“.

Učitel mu to tedy vysvetľuje:

— Kdybys snědě tatínka a maminku, co bys byl?

— Sirotek — povídá kluk!

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný prostriedok ako zavrieť žene ústa.

Bozk — účinný a elegantný

Ked' dejepisec počuje slovo charleston, začne vám hned rozprávať o veľkej námornej bitke medzi Američanmi a Angličanmi v roku 1776, alebo o vojne Sever proti Jihu, lebo ohnisko nepokojovalo začalo sa práve v Charlestone.

Ked' si prečíta názov zemepisec, zjaví sa mu na mape bod v podobe amerického hlavného mesta a veľkého prístavu Južnej Karolíny, mesta, ktoré vyváža bavlnu, ryžu, tabak a tanec... Mesto Charleston exportovalo africký tanec charleston-step do celého sveta a ten po menších úpravách sa dostáva i k nám. Charleston nie je nášmu ľudu cudzí, lebo je ryticky a pohybove veľmi blízky niektorým našim ľudovým, najmä slovenským tancom. Takt: 4/4 Rýchlosť: 50-56 takto za minútu.

Skôr, než začnete s cvičením krokov na ziskanie dobrého štýlu v tomto tanci, niekoľko rád:

1. Vo všetkých figurách, ktoré budete pri charlestone tancovať, stále sa opakuje vytáčanie nohou dnu a von, a to na každú dobu v takte, spolu s pravidelným uvoľňovaním a napínaním v kolenach.

2. Vytáčajte vždy nohu, na ktorej je váha tela.

3. Na hudobnú dobu 1 - 3 v jednotlivých taktoch je celé telo napnuté (kolená sú silne napnuté) a špičky smerujú vždy von (od seba).

4. Na páry doby v taktoch sú kolená uvoľnené a spolu (doba č. 2-4). Päty smerujú von.

5. Prechody medzi jednotlivými krokmi tancujeme čo najostrejšie.

6. Netancujte charlestonové kroky na špičkách, ale vždy len na bruškach chodidiel. Pri tancovaní základných krokov čísla 2, 4, 6, 8 i ked' našlapujeme na bruško chodidla, päta je skoro na tanečnej ploche.

7. Ked' dvihate nohu v páry doby do vzduchu, špička smeruje vždy k tanečnej ploche, aby ste nerušili iné tancujúce páry.

Charleston

1. Dvihнемe ľavú nohu, uvoľnené kolena držíme pri sebe doba „a“ 4

2. Ľavá noha krok nabok s prenesením váhy tela, kolená sú napnuté doba 1

4. Pravú nohu priložíme päťou k ľavej nohe bez preniesenia váhy tela doba 3

6. Pravá noha krok nabok, s prenesením váhy tela doba 1

7. Dvihнемe ľavú nohu doba 2

8. Ľavú nohu priložíme k pravej nohe bez preniesenia váhy tela doba 3

9. Dvihнемe pravú nohu doba 4

ZÁKLADNÝ KROK (TANECNICA):

3. Dvihнемe pravú nohu doba 2

5. Dvihнемe pravú nohu doba 4

7. Dvihнемe ľavú nohu doba 2

Na zábavu, ktorá sa má u nás konáť, pripravuje sa väčšina z nás. Avšak skôr ako pôjdeme, pripomeňme si, že okrem tanečného umenia o našej hodnote ako partnera a spoločníka bude hovoriť spôsob akým sa budeme chovať pri stole, v tanci a počas rozhovoru po prípade nadväzovania známostí. O tom či si zo zábavy odnesieme milé spomienky rozhodne to ako sa budeme celý čas chovať. Nezabúdajme, že jestvujú pravidlá spoločenského chovania, ktorý mal by sme sa prispôsobovať ak nechceme, aby o nás vládla mienna, že sme zle vychovaní a nekultúrní ludia.

Toto všetko musíme sa naučiť, nikto sa nenarodil s patrónym a kultúrnym chováním. Všetko spočíva v tom, že niekto sa tomu učil od malíčka a niekto až neskôr. Pre ochotných nie je nikdy neskoro, dokonca ani pre tých najstarších nie.

Na začiatku, skôr ako pôjdeme na zábavu, niekoľko slov o predstavovaní sa, čo ako vieme je úvodom zoznamenie a vyplýva z dobrej výchovy.

Je pravidlom, že mladších predstavujeme starším, mužov vždy ženám, zamestnanca zamestnateľovi a žiačka jeho profesorovi.

Ak pri zoznamovaní pomáha tretia

osoba, vždy vymenuvá najskôr mladšiu osobu staršej, skôr hovorí priezvisko muža o potom ženy. Aby uľahčili rozhovor mali by sme si pamätať, aby povedal niekoľko informačných poznámok, napríklad: „dovolil Ania, aby som Vás zoznámil, to je môj kolega Jožko, ktorý sa zaujíma o ochotnícky tanečný súbor“, alebo „to je môj kolega Jožko – organizátor športového krúžku na našej škole“, po prípade „pani Ania je mojou kolegyniou z práce, vynikajúco pozná súčasnosť literatúru“. Tých niekoľko slov je treba tak voliť, aby celkovo informovali a uľahčili nadviazanie rozhovoru medzi osobami, ktoré sa práve zoznámili. Pamäťaj, že nestaci povedať len „môj známy – moja známa.“

Pri zoznamovaní sa, je treba podať ruku a zreteľne vysloví svoje meno a priezvisko. Stisnutie ruky malo by byť pevné, úprimné, krátke a celou dlanou. Pri podávaní ruky je treba osobe s ktorou sa zoznamujeme hľadiť do tváre. Nesmiete podavať vlhku ruku, silne potriasať alebo stískať príliš slabo, obvykle je to bolestive a nepríjemné.

Moderný muž nebozkáva ruku a ženy by ho nemali provokovať patrónym podávaním ruky. Túto zásadu nedodržujeme len v pomere k osobám veľmi nám blízkom, ktorým chceme preukázať zvláštnu úctu alebo pri mimoriadnych príležitostiach (blahozelenie, sústrasť atď.).

Ked' však nevieme sa inak privítať, bozkávame ruku len starším dámam a vydatým ženám, mladým dievčatám len podávame ruku. Avšak ked' nebozkáš ruku jednomu z prítomných dievčat, bozkaj ruky aj ostatným

s ktorými sa zdravíš, ak nechceš aby o tebe hovorili, že si nevychovaný. Nepreháňajúc pamäťajme, že snubénkám a manželkám vždy dobre padne pobožkanie ruky.

Nebozkávame ruky ponad stolom, nebozkávame ruky v rukavičkách ani v ohybe ruky nad rukavičkou. V žiadnom prípade nesmieme dovoliť, aby deti, ktoré veľmi lahko podliehajú chorobám bozkávali svoje babičky, tety atď.

Kto z nás sa nerad zabáva? Kto z nás nerad tancuje? Samozrejmé sú aj takí, ale na šťastie je ich veľmi málo. Tanec je ozdobou spoločenského života, samozrejmé keď dodržujeme pravidlá dobrej výchovy. Ale predsa my sa radí zabávame a preto odberajú sa na zábavu v nasledujúcom číse pripomeňme niekoľko platných tuná zásad. Ale ešte dnes chcem Vám porozprávať sen, ktorý mala moja priateľka Ania a ktorý mi porozprávala pred niekoľkými dňami.

„Sla som niekde so známymi – hovorila Ania – keď vtom som sa našla v plesovej siene. O chvíľu nejaký mladenc popýtal mňa do tanca. Točiac sa do taktu valčíka o chvíľu som spozorovala, že okolo nás je stále viac miest, iné páry prestávajú tancovať a začínajú sa domáci. Asi najlepšie tancujeme – pomysela som si. Hrdá a nadšená pozrela som sa na svojho partnera a... len teraz som pochopila čo vzbudilo takú senzáciu. Môj mladý partner pri taneci mal v ústach cigaretu a predstavil si to – hovorila Ania – on tancoval v čiapke na hlave. Nepamätam si presne či to bola čiapka alebo baretka, ale to je predsa jedno. On tancoval s cigaretou v ústach a v čiapke.“

Neviedela som, čo mám so sebou robiť, ale jedno som vedela, nemôžem dovoliť aby mňa tak podceňoval, vystavoval posmesným pohľadom. Nemôžem s ním tančovať! Veľmi som sa hanbila a chcela som utiecť zo siene keď... v tom som sa

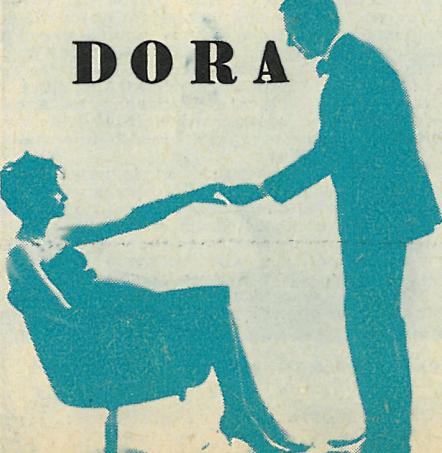
zobudila. Pochopila som, že na šťastie to bol len sen. Keby si vedela ako sa mi učila. Neviem si predstaviť ako by som sa v skutočnosti cítila s takým partnerom, ktorý nielen sám sa vystavuje na posmech ale vystavuje na posmech aj svoju partnerku. Určite by som s ním nechcela tancovať a v prípade, že by viačerí chlapci tancovali s cigaretou v ústach, v baretku alebo čiapke, nahovorila by som dievčatá, aby ich bojkotovali, aby ich týmto spôsobom naučili, ako sa je treba chovať na zábave.“

Takýto príšerný sen sníval sa mojej priateľke Ani. Ale neprežívali ste milé dievčatá podobný sen v skutočnosti? Chovali ste sa tak, ako by to bola urobia Ania, to znamená, neutekali zo zábavy, ale zosmiesňali partnera a privolili k tanecu len vtedy, keď čiapku alebo baretku zavesí na vešiak, kde sa jej miesto? Napíšte mi, ako by ste sa Vy chovali? A možno aj chlapci napíšu ako je treba chovať sa na zábave.

Dovedenia a nezabúdajte naše heslo „Usmievaj sa, bud' zdvorilý a nám všetkým bude lepšie.“

DORA

TETA

JAZYKOVÝ STÍLČEK

AKO SKLONUJEME PODSTATNÉ MENÁ STREDNÉHO RODU V SLOVENCINE?

Po podstatných menách rodu mužského a ženského (o ktorých sme písali v predošlých prispevkoch) pokúsime sa teraz postihnúť charakteristické črtu skloňovania slovenských podstatných mien stredného rodu, pričom aj tu sa obmedzíme len na podstatné odlišnosti od skloňovania tejto skupiny podstat. mien v slovenčine a v polštine.

V 6. páde jedn. čísla majú podstatné mená stredného rodu zakončené na -e koncovku -i, np. v srdci, na poli, po mori, na pleci, v náradí, na pobreží, na schodišti ap. Poľstina má tu spravidla koncovku -u, np. w sercu, w polu, na morzu, w narędziu, na wybrzeżu ap. Koncovku -u w tomto páde majú v slovenčine len slová na -o s kmeňom zakončeným na k, g, ch, h, np. v oku, v Poľsku, uchu, v Kongu ap.

V 2. p. množného čísla, ak je kmeň zakončený na skupinu spoluľások, vkláda sa tzv. vkladna hláska, a to: ie (np. vrecko-vreček, šidlo-šidiel, jadro-jadier...), e (po dlej slabičke, np. číslo-čísel, vlákno-vláken...), o (po dlej slabičke, np. kolienko-kolienok, bielko-bielok...) ap. V polštine sa v takýchto prípadoch vkládá len e, porov. mydel, okien, wiader ap. Okrem toho môže nastaviť tomto páde aj dĺženie korennej hlásky v slovach typu: koleno-kolien, pivovív, koryto-korýt, zrno-zrín ap. (Porov. podobný zjav v polských slovach typu: zbóž, czół, słów ap.)

3. p. množ. čísla má v slovenčine podobné koncovky ako pri ženských podstatných menách, teda: -ám (np. mestám, slovám...), -am (ak predchádza dlhá slabika, np. dielam, krídiam), -iam (po predchádzajúcej mäkkej spoluľáske, np. srđciam, pleciam, poliam...; ak však predchádzajúca slabika je dlhá, aj tu nastáva krátenie na -am, np. plúcam ap.). Poľstina má v tomto páde vždy koncovku -om!

6. p. množ. čísla (na otázku: o kom?, o čom?) má aj tu podobné koncovky ako v ženskom rode: -ach (np. v mestách, o slovách...), -ach (po predchádzajúcej dlej slabičke, np. o dielach...), -iach (po mäkkej spoluľáske, np. v srdciach, na poliach, vo vajciach...; po predchádzajúcej dlej slabike sa aj toto -iach mení na -ach, np. v plúcach...).

Vzhľadom na polštinu treba tu pripomenúť, že v slovenčine podstatné mená cudzieho pôvodu na -um sa skloňujú aj v jednotnom číse (pričom koncové -um v ostatných pádoch odpadá). Napr. múzeum, z múzea, k múzeu, v múzeu, za múzeom atď. (V polštine, ako je známe, slová tohto typu sú v jednotnom číse nesklonné.)

Názvy mládat zakončené na -a (čo odpovedá poľským formám na -ę slovach typu: cieľ, prosie...) majú v slovenčine nasledujúce formy: dievča, od dievča, k dievčatu, dievča (4. a 5.p.), o dievčati, s dievča. V množnom číse má tento typ dvojaké formy: dievčatá, od dievčat, k dievčatám, o dievčatách, s dievčatami alebo: dievčence, od dievčencie, k dievčencom, o dievčencach, s dievčencami. Tako sa skloňujú napr. dojča, chlapča, prasa (množ. číslo prasce al. prasatá), teľa (množ. č. teľce i teľatá) ap.

V našich poznámkach sme sa pokúsili poukázať na závažnejšie rozdiely medzi skloňovaním podstatných mien stredného rodu v slovenčine a v polštine. Tieto rozdiely si musia dobre uvedomiť najmä ti, ktorí hovoria po poľsky i po slovensky. Pre bližšie štúdium tejto otázky odporúčame gramatiku spisovnej slovenčiny, kde je skloňovanie slovenských podstatných mien rozvedené do podrobnosti.

Dr. FERDINAND BUFFA

HÁDANKY • HÁDANKY • HÁDANKY

1. CIFERNÍK

Ako rozdeliť ciferník na tri časti tak aby súčet čísel vo všetkých častiach bol rovnaký?

2. ARITMETICKÁ ULOHA

V uvedených súčtoch čísel chýbajú niektoré číslice. Viete ich doplniť?

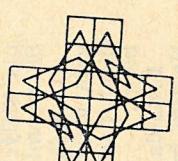
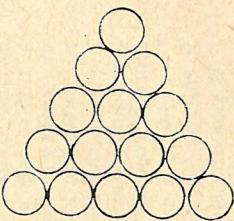
$$\begin{array}{r} 251 \\ + 8. \\ + 6.5 \\ \hline 1035 \end{array} \quad \begin{array}{r} .55 \\ 555 \\ 5.5 \\ \hline 6655 \end{array}$$

RIESENIE Z CÍS. 12/1962

1. Pätnásť minci podľa podmienky usporiadame tak, aby sme vytvorili trojuholník. Na jednej strane bude 5 minci, na obvode 12. Teda takto ako na obrázku.

2. Medzi 20 namorníckmi su dvaja rovnakí, a to 4 v prvom rade a 3 vo štvrtom rade.

3. Jazdec prejde všetky polia časti šachovnice takto:

PRZEPRASZAMY!

Numer styczniowy „ZIVOTA” dociera do rąk czytelników znacznie opóźniony. Redakcja nie ponosi za to winy, bowiem wyłącznie trudności techniczne w drukarni spowodowały tak znaczne opóźnienie.

Przepraszamy za to wszystkich Czytelników w imieniu drukarni i własnym.

REDAKCJA „ZIVOT”

PRAWNIK TESTAMENT

własno-ręcznego przewiduje również testamente sporządzane przez osoby trzecie pod następującymi warunkami:

Spadkodawca musi podać swoją wolę ustnie do wiadomości notariusza, a notariusz tę wolę spisuje w protokole. Następnie zaś na żądanie spadkodawcy protokół składa do koperu, pieczętującą ją, zaznacza na niej swoim podpisem czyż testament zawiera koperta i pozostawia ją u siebie nazechowaną.

b) Spadkodawca może się zjawić również u notariusza z gotowym już pismem oświadczyc, że pismo to jest jego testamentem. Pismo to może być wręczone notariuszowi w koperce otwartej lub zapieczętowanej, może być napisane przez spadkodawcę lub inną osobę. Musi być jednak podpisane przez spadkodawcę. Notariusz i w tym przypadku wręczone mu pismo składa do swojej koperty, pieczętującą ją, zaznacza na niej swoim podpisem czyż testament zawiera i pozostawia ją u siebie nazechowaną. Czynności tej notariusz spisuje protokół.

Sporządzony protokół musi zostać następnie podpisany przez spadkodawcę, osobę spisującą jego wolę oraz świadków.

Jeżeli spadkodawca nie umie lub nie może się podpisać, osoba spisująca jego wolę powinna podać w protokole z jakich powodów brak jest podpisu spadkodawcy.

W sposób powyższy jednak nie mogą sporządzić testamentu osoby głuche i nieme.

Po trzecie: Prawo spadkowe przewiduje też testament notarialny, który

może być sporządzony w dwojakim sposobie:

a) spadkodawca podaje ustnie swą wolę do wiadomości notariuszowi, a notariusz tę wolę spisuje w protokole. Następnie zaś na żądanie spadkodawcy protokół składa do koperu, pieczętującą ją, zaznacza na niej swoim podpisem czyż testament zawiera koperta i pozostawia ją u siebie nazechowaną.

b) Spadkodawca może się zjawić również u notariusza z gotowym już pismem oświadczyc, że pismo to jest jego testamentem. Pismo to może być wręczone notariuszowi w koperce otwartej lub zapieczętowanej, może być napisane przez spadkodawcę lub inną osobę. Musi być jednak podpisane przez spadkodawcę. Notariusz i w tym przypadku wręczone mu pismo składa do swojej koperty, pieczętującą ją, zaznacza na niej swoim podpisem daty spisania jego treści. Następnie pismo to winno być conajmniej przez dwóch świadków podpisane. Gdyby wola spadkodawcy nie została spisana w ogóle – treść testamentu może być stwierdzona zgodnym, złożonym pod przyczepieniem zeznaniem conajmniej dwóch świadków, wobec których spadkodawca podał swoją wolę.

Mgr W. FERFET

LEKARZ WĘTERYNARII

PSZCZOŁY

Dawne, dobre tradycje pszczelarskie, które spotykały się na terenach Spisza, Orawy i Podhalia uległy zanikowi. Ze świecą trzeba dziś szukać pasieki na tych terenach. A przecież w gospodarstwach nastawionych w dużej mierze na hodowlę istnieje wiele łak, a na nich sporo różnorodnego kwicia. Nie brakuje też miejsc na ustawienie uli, chociąż w ogródkach lub sadach przy domach. Jedyną trudnością może być posiadanie samego ula, ale znając zdolności ludzi Spisza i Orawy twierdzę, że przez okres zimowy, okres martwy, kiedy to nie ma robót polowych, każdy chętny jest w stanie „wyvyskovať” sobie 2–3 ule. Na początek dobrze i to korzyści z posiadania wła-

snej pasieki są chyba bezsporne. Dla tych, którzy nie stykali się jeszcze z pszczelarstwem, podam dzisiaj parę podstawowych pojęć i rzeczy, których znajomość i pokazanie jest konieczne do prowadzenia pasieki. A już nabiorą ochoty?...

Pomieszczenie dla pszczeli rodzin zazwyczajem ujem. Ule w pasiece mogą być rozmieszczone każdą oddzielnie pod górnym niebem – wówczas teren na którym stoją ule nazwamy toczkiem lub pasieczkiem. Ule mogą być też rozmieszczone razem, umontowane w ścianę specjalnego budynku, zwane go pawilonem pasiecznym. Obydwie systemy prowadzenia pasieki mają swoje zalety i wady. Najważniejszą zaletą gospodarki na toczku jest to, iż rozstawienie uli częściowo zapobiega błędzeniu pszczół i rabunkom, a tym samym możliwościom szybkiego szerzenia się zarazy; łatwiejszy jest również dostęp do uli.

W Polsce większość pasiek ustaniona jest na toczku. Uwzględniając, iż gniazda pszczeli znajdują się w gospodarstwach, zazwyczajem ustawione są na dachach, przy wejściach do gospodarstw, a także w ogrodach. Wszystkie ule muszą mieć nadstawki i wtedy miód jest magazynowany po obu stronach gniazda.

Przybory i narzędzia pasieczne: 1) podkuracz – blaszane naczynie z kominkiem i z skórzany mieszką, służące do wydmuchiwanego dymu. Spala się w nim najczęściej prochno dające dużą ilość dymu najlepiej z drzewa miękkiego wierzbowego lub topolowego, lub w jego braku stare szmaty albo suchy nawóz bydlęcy. 2) Diuto Rota – wykonane

do spożycia lub sprzedania jako pierwsza nowaljka. Wymaga bardzo żyznej ziemi, zasilonej również nawozami mineralnymi w ilości po 4–5 kg saletrazu, superfosfatu i 40% soli potasowej na ar. Jest bardzo wrażliwa na brak wody w glebie i na brak światła. Optimalna temperatura jej wzrostu wynosi 12–14°C.

Rzodkiewka wysiewana do ziemi okien inspekcyjnych w ilości 5–6 g na 1 m² w rzedzie co 5–10 cm. Zabieg pielęgnacyjny przy uprawie pszczelizmu są takie same jak przy uprawie innych warzyw. Wzrosnąca zbyt gęsto pszczelizmu przerywamy stopniowo (w 7–9 tygodni po wysiewie), w miarę tworzenia się liści. Wysiewamy wtedy całe rośliny albo iżwiemy w pęczki.

Rzodkiewka – ze względu na krótki okres wegetacji jest wcześnie gotowa

prawiana pod szkłem. Wymaga ziemi o dużej siле nawozowej. Potrzebuje dużej ilości wody w glebie, ażeby liście jej nie były sztywne i niesmaczne. Jest wrażliwa na brak światła. Optimalna temperatura jej wzrostu wynosi 12–14°C.

Nasiona salaty wysiewamy do skrzynek, następnie przepikujemy do doniczek (o średnicy 5 cm). Z doniczek rozsadzę sadzę do inspektorów pochodzących od styczniu przez luty i marzec. Rozstawienie roślin wynosi 15×20, 20×20 lub 20×25 cm. W razie silnego nasłonecznienia, okna starannie cienięzymy. Sprzet następuje zwykłe po 30–35 dniach. Przy salacie wcześnie nie czerwimy, aż zawiąże oma główki, tylko wycinamy małe rozetki tak, aby nie rozleciały się liście.

inż. M. SZWEDO

INŽYNIER ROLNIK

WARZYWA

Podajemy dzisiaj opis uprawy w inspekcjach koperu, pietruszki na świeżą, rzodkiewki i sałatę.

Koper – pod szklem dobrze dobrze z każdą inną rośliną i nie ma specjalnych wymagań. Lubi wilgotność i umiarkowaną i jest wrażliwy na brak światła. Optimalna temperatura jego uprawy wynosi około 15°C. Poczyna od lutego siejeśmy nasiona między innymi warzywami w ilości 10–15 g na 1 m². Dobrze jest nasiona przed siewem moczyć ponieważ długie kiełkuje. Koper wymaga intensywnej wietrzenia, aby szybko

ko nie „wybiegał”. Gdy dorosnie do wysokości 10–20 cm, wyrywamy go z korzeniami z ziemi. Wymaga żyznej ziemi, zasilonej również nawozami mineralnymi w ilości po 4–5 kg saletrazu, superfosfatu i 40% soli potasowej na ar. Jest bardzo wrażliwa na brak wody w glebie i na brak światła. Optimalna temperatura jej wzrostu wynosi 12–14°C.

Rzodkiewka wysiewana do ziemi okien inspektorów w ilości 5–6 g na 1 m² w rzedzie co 5–10 cm (począwszy od stycznia po luty i marzec). Zbyt gęste wschody rzodkiewki należy po wejściu przerwać, zostawiając je w odległości 2–3 cm. Sprzet jest stopniowy w miarę dorastania zgrubień do odpowiedniej wielkości, zwykle w 30–40 dni po wysiewie. Rzodkiewka na sprzedaż trzeba myć i wiązać w pęczki.

Salata – podobnie jak rzodkiewka często jest u-

KALENDARZ ROLNIKA I HODOWCY NA MIESIĄC LUTY

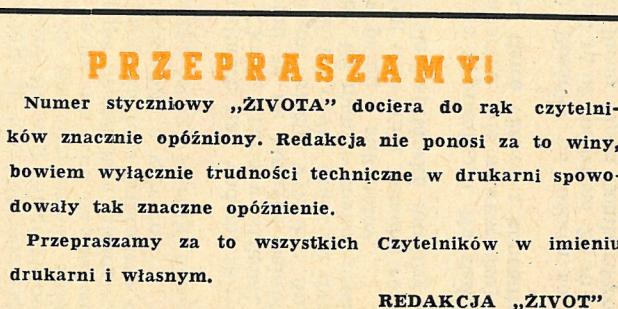
jemy do przygotowania okien inspektorów. Zaletnie od celu, do jakiego się okna przeznaczone są, możemy przystąpić do formowania i przewietlania koronowocowych. Usuwamy również gałęzie zaschnięte lub chore, krzyżujące się i skierowane do środka

korony. Drzewa opryskujemy 1% krezotolem lub 6–8% karboliną.

HODOWCA w m-cu lutym powinien przede wszystkim wrócić uwagę na trzebienie nieuznanych ogierów i przeprowadzić szczepienie drobiu przeciw pomorowi kur szczepionką indyjską.

Redaktor naczelny – Adam Chalupec, Z-ca red. nacz. – Marian Kaśkiewicz. Redaktor graficzny – Danuta Kuraho. Redaktor techniczny – Jerzy Nocuń. Redaguje Kolegium Nadesłanych rękopisów, fotografii i rysunków. Redakcja nie zwraca. Wydawca: Wydawnictwo „PRASA KRAJOWA” RSW „PRASA” Warszawa, ul. Wilejska 12, tel. 824-11. Adres Redakcji: Warszawa, Aleje Jerozolimskie 37 I p., tel. 21-15-41. Zamówienia i przedpisy na prenumeratę przyjmują do dnia 15 grudnia br. – urzędy pocztowe, listonosze i placówki „Ruchu”. Można również zaprenumerować pismo dokonując wpłaty na konto PKO nr 1-6-100020 CKPiW „Ruch” Warszawa, ul. Srebrna 12. Ceny prenumeraty: roczna zł 12. Prenumerata za granicą jest o 40% droższa. Zamówienia ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wilcza 46 nr konta PKO 1-6-100024, nr tel. 849-58. Egzemplarze zdezaktywowane można nabywać w CKP „Ruch” Warszawa, ul. Srebrna 12. Oddano do składania 1.XII.62 r. Podpisano do druku 18.I.63 r. Druk: Zakłady Graficzne RSW „Prasa”, Warszawa, ul. Smolna 12. Zam. 2153.

Z I V O T CZASOPISMO SPOŁECZNO- KULTURALNE CZECHOSŁOWACKIE STOWARZYSZENIA KULTURALNEGO

C A P A R C O N A

Potopenie sa v máji roku 1945 zhromadzenej lode „Cap Arcona“ s ktorou vo vlnach Baltského mora zahynulo viac ako 10 000 väzňov z fašistických koncentračných táborov, bolo už skoro posledným dejstvom tej veľkej trágédie hľadanej, akou bola druhá svetová vojna.

Dni hľadanej Nemcka sú už spomínané. Od východu nasupujú jednotky sovietskej armády, aby sa cez Labe spojili s americkými vojskami. Mohutný icher na celom fronte podlomi obranu a odtiahol fašistické vojska daleko na západ.

Sovietske jednotky po prekročení Odry priamo ohrozili Berlin, počasová vajuc koncentračným spôsobom nemeckej plánu vdržania dopredu pripravenych obranných pozícii na linii Odry.

Fašisti prehrali seba rozprávanu vojnou. Pretože o tisícročnej Risi. Zelená obrub okolo Berlina sa uzavára. Zostal len strach pred sovietskou armádou, ktorá po boku krajana povedomosť za spáchané zločiny. Kazdý človek zutek za každú cenu vymusil sa zatiaľ, zatiaľ, zločiny spáchané v koncentračných táborech a nepriek za viny svoje a Hitlera.

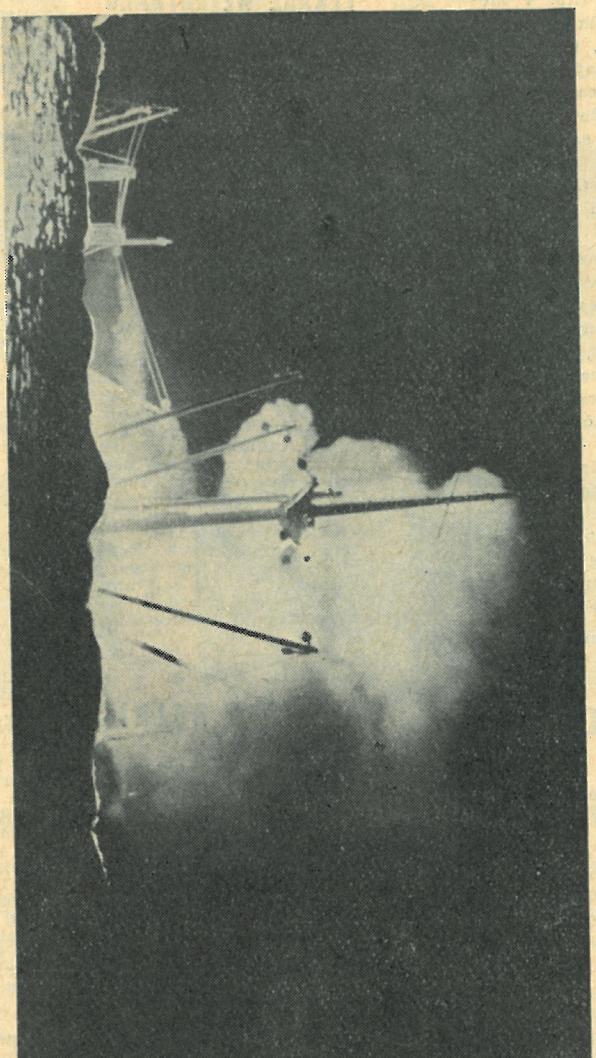
Z útemu opusteného nemeckej vojskami, masovo, bezhlavo utiekali nemecki hodnostari, gestapaci, policiati a

„Cap Arcona“ po naložení v Gdyni niekoľko tisíc utencov a ranených odplávala do Kopenhagi. Po dlhšom pobete v kopenhažskom prístave, lode obdržala novú uložku. Veľenie Kriegsmarine dalo kapitánovi Bertramovi skoro posledný dejstvo tej veľkej trágedy hľadanej.

Lode zdvihla kotvu a 13. apríla vplávala na vody pri- stavu Neustadt. Nasledujúci deň kapitán dostał nový sifonovaný rozkaz ríšského komisara pre záležnosti plávy. „Lod pripravit k prijatiu na palubu desiatic väzňov z koncentračných táborov, eskortovaných jednotkami SS. Ak by lode hľadanie zajaté nepriateľom — ihneď ju potopit.“ rozkazoval Reichskomisar für Seeschaflfart. Kon-

centračné tábory nachádzajúce sa v blízkosti frontu podliehajú likvidácii a väzňov sa evakuuje. SS zahradzuje posledné stopy.

Lod za kontroli SS-manov pripravuje sa na cestu. O niekoľko dní začína sa prekladka väzňov, na „Cap Ar- conu“ dovážaných nakladnou lodou „Athen“. Lod začína sa prekladka väzňov, na „Cap Ar- conu“ dovážaných nakladnou lodou „Athen“.

Neludskí unavení ľudia vyplňujú všetky mestnosti. Maji zakázané vychádzat na palubu.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.

Behom celých týždňov každý deň prihľadalo utencov zachvátených hrozou. Ľude stojace v prístroch bolí náhľadom do posledného miesteca. Už dôvodom zlyhala príslušenstvo nemeckej organizácie.

V Českom prístave, nábrežia, skady hľadajú možnosť ako sa dosiať na lode. Tešne popri nemohých križinkach, bojových lodiach a torpedoborcach stojí ľude bezresne.